שבועון ספורט
מעריב
ISRAEL
פוסטר: מרסר במדי ישראל
(עמודים מרכזיים)
מכוניות מירוץ • אופני BMX • כדורסל NBA

THE UNIVERSITY OF JOR
LIBRARY

אבי כהן, „קפטן" מכבי ת"א ונבחרת ישראל. יו"ר אירגון השחקנים. בקרם הגביע העולמי הבא יהיה בן 33. „אז מה? 1990 עוד לא מתה בשבילי. זכיתי בכל מה שכדורגלן משתוקק לו: אליפות, גביע, גמר אולימפי, ליברפול. חסר לי רק גמר עולמי". צבי קופמן שהה במחיצתו.

טור ראשון

שבועספורט למה?

לפניכם גליון מס.1 של „שבועספורט". נדבך נוסף בשורת המגזינים הצבעוניים שרק „מעריב" יכול להציע לקוראיו. למה ספורט? – תוצאה של דרישה גוברת והולכת של ציבור גדול, לקרוא מעל ומעבר למתפרסם במדורים היומיים.

ספורט בישראל – פירושו אחד: כדורגל. נכון שזהו ענף הספורט הפופולארי ביותר. אך „שבועספורט" לא יסב אכזבה לקוראים המעוניינים בענפי ספורט אחרים ולא יפסח גם על הדור הצעיר, זה שמגלה, לפי שעה, עניין באופני BMX.

הגליון הראשון של „שבועספורט" הינו נסיון ליצור תמהיל שמרכיביו הם הסיפור האישי מאחורי... (וכבר בעמוד זה, כמו גם בבאים אחריו, כתבתו של צבי קופמן על „הכהן הגדול" – הלוא הוא אבי כהן, „קפטן" נבחרת ישראל ומכבי ת"א בכדורגל); הטור האישי („זירה חופשית", השבוע עם **ישעיהו פורת וישראל רוזנבלט**, הקריקטורה השבועית של גדעון); מדורים קבועים („כדורסל +") ועוד.

גם אנשי מקצוע ימצאו מבוקשם ב„שבועספורט". יוחנן פלד כותב על רכב; מה עשה משה סיני ב־90 דקות ה„דרבי" במגרש.

את עמודי האמצע (פוסטר) החלטנו להקדיש השבוע לכדורסלן הפועל ת"א לאבאן מרסר, לרגל הופעת הבכורה שלו במדי נבחרת ישראל, הערב מול שוויץ באולם אוסישקין בתל־אביב.

צילום השער: אבי ואלי כהן, ב„דרבי" הכדורגל
צילום: אורי קובה.

שבועספורט

עורכים:
אלכס דורון
משה לרר

עיצוב גרפי: שפי דגן

מודעות: גילה שניידר
טלפון: (03)439442

© כל הזכויות שמורות ל„מעריב"

צ'אק נוריס
בסרטו החדש

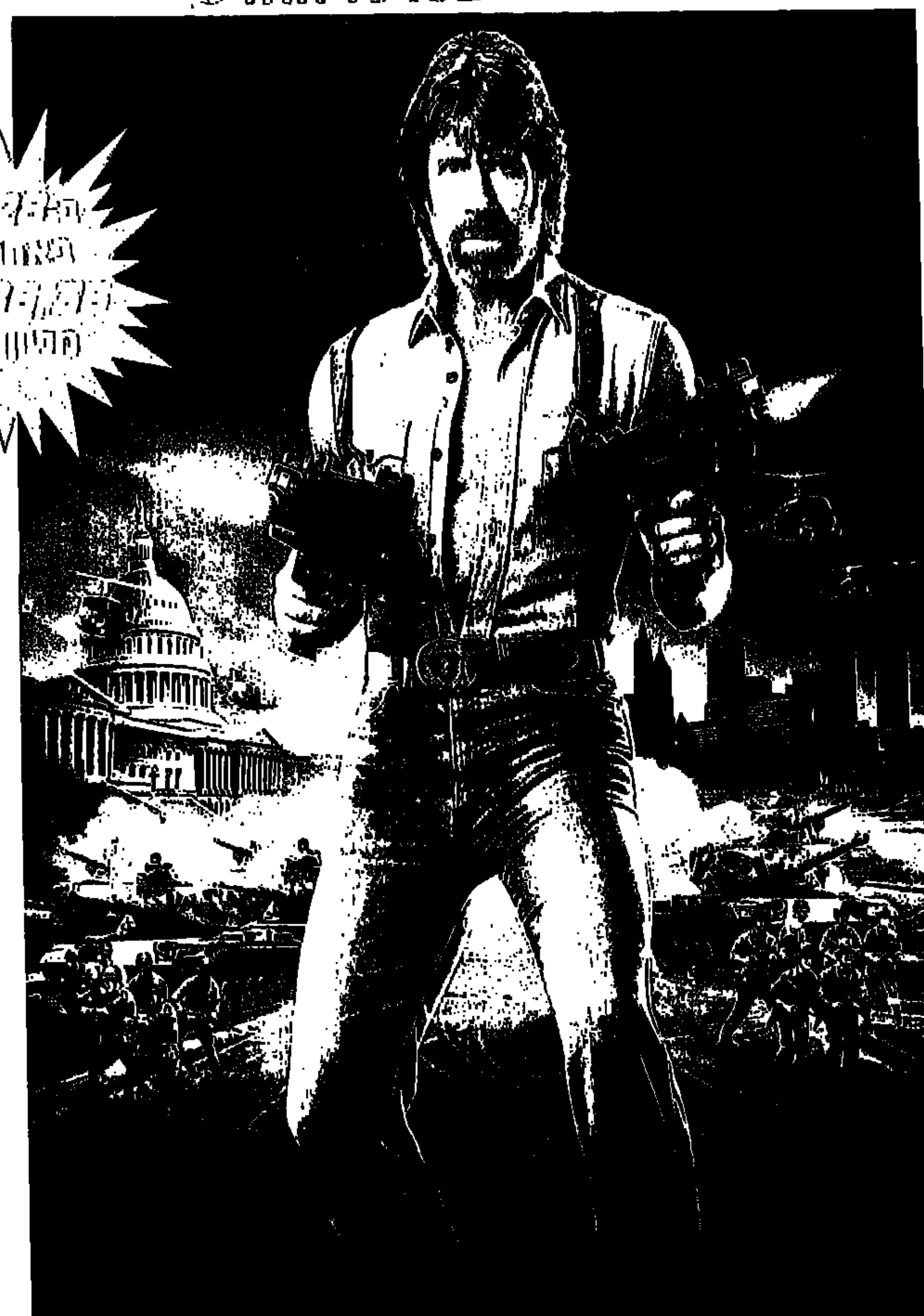

המטרה
אמריקה

בכורה ארצית
„הוד" תל־אביב
יום ששי: 2.00 אחה"צ, 10, 12 (חצות) בנוכחות כוכב הסרט צ'אק נוריס
מוצ"ש: 9.30 ,7.15 חול: 9.30 ,7.15 ,4.30
„רון" חיפה
„אדיסון" ירושלים
„הדר" גבעתיים ליל ששי 10 כל השבוע 9.30 ,7.15 ,4.30
„רינה" חולון
„אסתר" נתניה
„היכל" הרצליה
„אורות" קרית־מוצקין

גולן גלובוס-קנון ישראל

היו״ר בבית. אבי כהן, דורית והבן תמיר. הבת לי חסרה בתצלום.

צבי קופמן

אי־אפשר לראיין היום, ראיון מקיף, לעומק ולרוחב, את אבי כהן, בלי לדבר, כמובן, על כשלונה הכואב של נבחרת הכדורגל בקרם גביע העולם, שעדיין מהדהד ומונח, טרי ווועק, על „שולחנות בודקים וחוקרים". ולוא מפני שאבי הוא ה„קפטן", שירד־חזר אלינו מפיסגת הכדורגל בעולם, מהקבוצה הטובה באירופה זה יותר מעשור – ליברפול.

החיוך שכיסה את פניו בדקות הראשונות, נסתלק פתאום, כאשר העליתי על „הדוכן" שמות של שלוש מדינות, שעוד שנים לא נשכח אותן: אוסטרליה...ניו־זילנד...מכסיקו...

אבי: „אני חושב שלקחתי יותר קשה מרבים את מה שקרה עכשיו לנבחרת ישראל. מה יועילו ניתוחי הסיבות – אשמת המאמן וגישת השחקנים שלנו למשחקים האלה והטרגדיה של טעויות, לא רק בהגנה, אלא גם בהתקפה. זה יכול לנחם מישהו!?

„במצפון נקי, אני רוצה לומר לך שאני מרוצה, באופן כללי, מהיכולת שלי במשחקי קדם גביע העולם, ובכל זאת לקחתי קשה מאוד את הכשלון, גם מפני שהיה לי חלק בו. אבל לנוכח גישת השחקנים הישראלים, שלא נשתנתה גם בנבחרת – מה אני יכול לומר עוד בלי לחטט בנושא הכאוב הזה.

„אני משחק שנים רבות ואיני זוכר – בנבחרת, במכבי ת"א או בליברפול, להבדיל אלף־אלפי־הבדלות – שעליתי למשחק עם קבוצה שחוטה, כפי שהתייצבנו למשחק באוקלנד עם ניו־זילנד. זה היה איום ונורא! אז מה הפלא שקרה מה שקרה ושראיתם בטלוויזיה את הפאשלות?"

כשהזכרתי לאבי כהן את דבריו המצוטטים בוועדה הבודקת של ההתאחדות לכדורגל, בדבר הכושר הגופני הלא מספק של הנבחרת – אמר: „לא מעניין אותי מה כתבו. אסור לי להדליף דברים מהוועדה הזאת".

– ובכל זאת, אבי, כשחקן ותיק, כ„קפטן", היית חייב להתריע למען הצלחת המשימה.

שתק שניות אחרות ואמר באטיות מלה אחת, ולא הוסיף: „התרעתי".

אני מזכיר לו שבעוד ארבע שנים, בקדם גביע העולם הבא, יהיה בן 33 – „זקן" בלשון הכדורגל. כלומר, הוא כנראה איבד ב„אוקטובר השחור" את הסיכוי להופיע בטורניר גמר גביע העולם. אבל, לאבי כהן יש תשובה מעניינת.

„אני רוצה לשחק עוד חמש שנים. כלומר, 1990 לא מתה בשבילי. ברור לי שזה תלוי בכושרי ובמבנה גופי ומבחינה זו אני די אופטימי.

„גביע העולם יהיה אתגר גדול בשבילי. אולי יותר משחקנים ישראלים אחרים, כי זכיתי בכל מה שכדורגלן משתוקק – ויותר מזה, מבחינה ישראלית. זכיתי פעמיים באליפות ישראל ופעמיים בגביע המדינה; שיחקתי בטורניר הגמר האולימפי במונטריאול; השתתפתי שלוש פעמים במוקדמות גביע העולם; שיחקתי בליברפול שהיא קבוצת פאר אירופית וגם השתתפתי עמה בגביע אירופה לאלופות. חסר לי רק גמר עולמי. עכשיו תבין מדוע אעשה הכל כדי להשלים את החסר, ומדוע אני כל־כך עצוב אחרי מה שקרה לנו ולי בחודש האחרון."

– אבי, בוא נדבר על הביקורת החריפה שהשמיע כלפיך חבר הנהלת ההתאחדות שלמה סופר וחברך לנבחרת, שלמה קירט. סופר דיבר על התנהגות מכוערת שלך.

מנפחים ומקשקשים

„כרגיל, במסעות של הנבחרת, מנפחים דברים ומגזימים, ואני כבר למדתי לספוג עלבונות. החריגים בנבחרת – ואם תרצה גם שלי – לא היו משמעותיים בכלל. כבר אמרתי: מנפחים מאוד וגם לא אומרים אמת. למדתי לחיות עם זה. שיקשקשו. לא שקלתי לתבוע עתונים לדין, בעיקר מפני שהעתונות – וזאת למדתי גם באנגליה – היא חלק מהמשחק ואי־אפשר בלעדיה.

„הפרסום על אורגיות, כביכול, ועל ערב החשפנות במסע האחרון, היה מאוד לא נעים. החלק הראשון – לא נכון. החלק השני מביא אותי לשאלה: מי צריך כותרת על מופע חשפנות? הנה, אשתו של טורק, כך שמעתי, נפגעה מזה שבעלה ראה חשפנות. אמור לי אתה – מי לא ראה דברים כאלה?!

„ואל תשאל איך למשל הגיבה אשתי, כי שנינו יחד כבר ראינו מופעי חשפנות.

„את העלבון הגדול ביותר במסע הזה, גרם לי דווקא חבר־שחקן, שלמה קירט. בזמנו הוא התחנן לפני משה סיני שיבוא לעשות סולחה אתי ואז הוא אמר שיותר לא ילכלך עלי. כך בדיוק אמר. הסכמתי. אבל אחרי המשחק עם ניו־זילנד הוא שוב ליכלך וכתב עלי שטויות ואני כבר לא יודע אם אפשר לסמוך על חבר.

„מהביקורת המקצועית עלי, בעתונות וברדיו, אני בכלל לא נפגע. קודם כל יש לי ביקורת עצמית שחושפת גם חולשות שלי, ובעיקר אני מאזין למאמנים שלי, מה שכותבים עתונאים צעירים, בעיקר כאלה שראו מעט כדורגל, שלא שיחקו כלל ואינם מבינים – מביקורת כזאת אני צוחק. העתונאים האלה – וכמובן לא כולם – יכולים מצדי לנתח ולבקר גם כוכבי כדורגל בעולם. שיכתבו כמה שירצו".

הפרק המרגש והמהולל בקריירה של אבי כהן, היא כמובן ליברפול. רבבות מלים נכתבו ונאמרו על שלוש שנות שהייתו בקבוצה זו – כשחקן הרכב ראשון, כשחקן מילואים וכמחמם הספסל. תקופה זו כמובן השפיעה עליו, בכל תחום אפשרי – מקצועית, מנטאלית, נפשית וכלכלית. השפעה נוספת, שביטויה מוחשי במשחקיו, נגרמה מירידתו מהאולימפוס האנגלי אל הכדורגל המזרח־תיכוני. אבי כבר דיבר על כך בעבר, אחרים כתבו על כך – והשבוע הוא מחזק זאת, מוסיף עוד ומבקר קשות את המציאות בליגה שלנו.

„בסוף 1982, אחרי שמכבי ת"א הובסה בנתניה 6–0, טילפן אלי מאמנה יעקב גרונדמן ושאל אותי אם אני מוכן לשוב לארץ. הייתי אז מחוץ להרכב של ליברפול והייתי זקוק לרמז, לקצה חוט שימשוך אותי חזרה הביתה. והטלפון הזה החזיר אותי. זמן רב הייתי בהלם כתוצאה מהמעבר מהמקצוענות המושלמת אל החובבנות הקלוקלת בארץ.

לא אשם עיקרי

„שבתי חכם יותר, טוב יותר ורציני יותר. שיחקתי בהתלהבות. משכתי את כל הקבוצה, עד שנפצעתי. ואז משהו נגמר בי ובמכבי. ואת אי־הצלחתה של מכבי אני לוקח גם עלי. בעיקר עלי, אף על פי שאני לא אשם. בוודאי לא אשם עיקרי. „בהתחלה התאמנתי בטירוף, כפי שהורגלתי בליברפול, אבל ראיתי שאני חריג בקבוצה ואין שיתוף פעולה. שחקן אמר לשחקן: 'איזה מטורף הוא אבי כהן. מה הוא רץ כל־כך. עוד חודש זה ייגמר לו'. ואני זוכר מה שאמר לי בני טבק: 'אבי, זו התלהבות זמנית. בעוד חודש תהיה כמו כולנו'. וזה נכון. טבק צדק.

„אני אומר לעצמי: אני מתאמן כמרץ, אבל כשלידי שחקנים שלא מתאמצים מספיק, אז עלי להתאמץ גם בשבילם. כאשר הם לא נוקפים אצבע ברוב הזמן. זה גרם לי ירידת מתח טבעית. ברור שלפני נסיעתי לליברפול וששיחקתי אצלה, הייתי בכושר יותר טוב. והיום אני כבר לא נהנה כל־כך מהכדורגל. פעם ראיתי כהצגה והיום אני לוקח את המשחק בכובד ראש. זה מה שקרה לי, כאשר חזרתי אל המציאות האפורה, אל הכלוף הגדול של הכדורגל הישראלי.

„לא אגלה חדש אם אומר שהניהול והמיתקנים מונעים קידום הכדורגל. אבל יש עוד סיבה שגם לה אני מתקשה לראות פתרון. ביום שבו יחליט מאמן, בלי מורא ההנהלה והקהל, להושיב על הספסל כוכב בריא שאינו בכושר טוב, תחול תזוזה. אני מתכוון לכוכבים כמו סיני, מלמיליאן, אוחנה, ממן, ארמלי. אם הם לא ראויים להרכב. אם וכאשר אני, אבי כהן, אהיה במשבר, יהיה על המאמן שלי להושיב אותי על הספסל. אם זה יקרה, אני אשתוק ואדע שמשהו השתנה אצלנו".

אוהב לעזור

„קפטן" הנבחרת ומכבי ת"א עלה אל הכותרות גם בזכות תפקיד חדש בישראל. הוא יו"ר ארגון הכדורגלנים הנאבק על מעמדם ועל זכויותיהם.

אבי מודה: „הרצון שלנו לעזור לשחקנים שאינם יודעים כמה מצבם חמור, אינו נוגע לכ־20 אחוז שהם שחקני צמרת ולאלה שמסודרים מבחינה כלכלית. אני, שמוניתי ליו"ר והייתי אחד היוזמים להקמת הארגון, יודע שהמטרה שלנו לא תושג בעתיד הנראה לעין. אבל בוא יבוא היום וננצח. ואז, אם בני, למשל, ירצה להיות כדורגלן, הוא יהיה בין הנהנים הרכים.

יו"ר הארגון מבהיר שמאבקו לא נועד לעזור לו עצמו. „אני מסודר מצוין מבחינה כלכלית, בעיקר הודות לליברפול, כך שאני יכול להמשיך בתנאים הכספיים הנוכחיים ואפילו לחיות יפה גם בלי כדורגל".

– אם לא למענך, מה פשר המאבק הנלהב שלך למען אחרים? האם בגלל טוב־לבך?

„אני לא יודע אם הלב שלי טוב או רע. אבל מאז ומתמיד אני אוהב לעזור לאנשים, ולא רק לכדורגלנים, עזרתי בכל מיני בעיות אישיות ואפילו בסכסוך משפחתי – ולא אזכיר שמות".

כמקצוען „אנגלי" יש לאבי ריעה נחרצת על סוגיית השחקנים הזרים. הוא אפילו מתלהב כדברו על כך. „מדברים על אפשרות לרכוש שני זרים בכל קבוצה? ואני אומר: חופשי, חופשי. כמה שיכולים ורוצים – שירכשו מחו"ל. בכסף שמשלמים לכוכב ישראלי אחר, אפשר להביא מאירופה שניים־שלושה שחקנים. בוא לא נזכיר שמות ולא סכומי כסף.

„אבל, שים לב: בליברפול, כשהייתה אלופת אירופה, קיבלו כמה שחקני הרכב ראשון, שאתה מכיר את שמותיהם, כ־2,000 דולר לחודש. אלפיים אמרתי. ובלי פרמיות. ולא אספר לך כמה מקבלים שחקנים־כוכבים בישראל.

„תנו לנו רכש זר"!

כאשר אומר זאת יו"ר ארגון השחקנים – דומה שזועקת הסתירה בין הדאגה לישראלים לבין הקריאה לפתוח את שערי ישראל לפני זרים. אבי כבר מוכן עם תשובה: „אני משוכנע ששיתוף זרים יגביר את המוטיוואציה אצל הישראלים, ילמד אותם את הגישה המקצוענית למשחק, הם ילחמו על מקום בהרכב, יכולתם תשתפר מאוד והם לא רק שלא ינזקו, אלא כמה מהם אף יגבירו סיכוייהם לשחק באירופה".

יש לאבי מטרה גדולה בקבוצתו: „אני רוצה להחזיר את מכבי ת"א למה שהיתה. כמי ששואף לסיים את הקריירה כמדי הקבוצה הזאת, אעשה כל מאמץ שהיא תשוב להיות אימפריה – איתי, וגם בזכותי. אם זה לא יקרה בתקופתי – תהיה זו אשמתי".

צילומים: אורי קובה

חלומות ליברפול

עד היום, כמעט שלוש שנים לאחר שחזרתי מליברפול, אני עדיין חי אותה. הזכרונות הנפלאים לא עוזבים אותי. לפעמים אני אפילו חולם עליה, ואני רואה בחלומי איך אני יושב ליד קני דאלגליש, ואת כוב פייזלי משוחח איתנו, ועוד קטעים יפים כאלה. לא פעם התעוררתי באמצע „חלום ליברפולי", וכאשר נוכחתי שזה היה רק חלום – הצטערתי שזה לא אמת. היו גם חלומות יפים שבהם „נפגשתי" עם השחקנים. עד היום אני שומר על קשר טלפוני עם סמי לי. מה לעשות – הימים האלה חלפו ולא ישובו.

אני בחור שמח....

בן 29 (בשבוע שעבר). נשוי לדורית. אב לשניים – לי בת חמש ותמיר בן שנה ושמונה חודשים.

בשובו מליברפול אל קבוצתו מכבי ת"א, בדצמבר 1982, לאחר ששיחק במועדון־הפאר האנגלי שלוש שנים בקירוב, פנה גם אל עולם העסקים. פתח חברה לביטוח, אבל פרש („היו בעיות עם השותף"). אחר־כך נכנס לשותפות בפאב בצפון ת"א ופרש גם ממנו („נתברר לי שעבודה בשעות הלילה פוגעת במשפחה ובכדורגל).

– אבי, אתה שחצן?

לא יודע. תשאל את אשתי ואת חברי. אני מקווה שתקבל מהם תשובה שלילית.

– אתה אוהב בני־אדם?

מאוד.

– אוהב חיי חברה?

ועוד איך! אני בחור שמח. תמיד הייתי כזה, גם לפני שהיה לי כסף, ולא שיניתי את האופי הזה שלי. אני אוהב שמחות, רוקד ושר בכל הזדמנות, אבל ברור לי שלא אהיה זמר, מפני שאין לי קול יפה.

– חוץ מכדורגל וחברה, מה עוד אתה אוהב?

קודם כל, כמובן, את משפחתי. אני גם אוהב סרטים, לאכול טוב – אבל לא הרבה – ולטייל הרבה. במכונית וברגל.

כדורסל+
משה לרר

הנתנייתים נפרדים לשלום מהקהל באוסישקין. בהפועל לא אהבו את זה. צילום: אורי קובה

בסדר, לא טרוטרס

אני נוצר לשוני, ממש מחשש „עין הרע", ולא אומר מה שאני באמת חושב על אליצור נתניה. תופעה ? משהו שחולף? קבוצה קבוצה? – באמת שאינני יודע, ולפיכך אני נוצר את עטי. רק כמה הרהורים, ואולי עצות בדרך, לקבוצה שעלתה השנה – ובכך אין ספק – למרומי הטבלה בליגה הלאומית.

מצאה חן בעיני הבקשה של שחקני נתניה שביקשו: „אל תקראו לנו גלובטרוטרס". הם, שבאו ממדינת הגלובטרוטרים, יודעים על מה הם מדברים. לפני הרבה שנים ישבתי על מדרכה ליד גן־ציבורי בהארלם, וראיתי עשרים סימסים ושלושים פייר'ים. לא יודע לאן הגיעו הילדים, שהיו אז בני 13־14, אולי אחד או שניים אפילו שיחקו ב„אן.בי.איי". באמת שלא יודע. אך את הרמה ואת הכשרון שהתרכזו אצל הילדים הללו – את אלה לא אשכח.

משום כך צודקים הנתנייתים. אל תקראו להם „טרוטרס".

נתניה תיבחן אצלי באמת מידה אחרת לחלוטין, בעוד שנתיים־שלוש. אם עד אז תהיה קיימת הקבוצה הזו, ותהיה לה גם תשתית של קבוצות נוער וילדים – נדע כולנו שאליצור נתניה הגיעה להישג גדול ולא נראה בה תופעה חולפת. אם לא – חבל על הזמן ועל הכסף.

לאלה החפצים בחיי שעה ואינם רוצים לחשוב על העתיד – לאלה מזומנים חיי־שעה יפהפיים. אליצור נתניה, ללא ספק, היא אחת ההצגות הטובות ביותר בערב־של־ליגה.

הרוסים כבני·אדם

אחת ההתרגשויות העונתיות באוחזת בנו מדי חודש דצמבר, מקורה ב„טוטו" הרוסי. כן או לא בת"א או במוסקווה, כך היה עד לפני שנה; כן או לא בת"א או בקובנה, כך השנה.

הסערה, המתח סביב הנושא, והנסיעה של נציג מכבי ת"א לישיבה במינכן – שם נקבע לוח המשחקים בבית־הגמר – חורגים לעתים מכל פרופורציה ומספקים לעתונות את מנת הניחושים הרגילה לחורף.

במינכן לא מדברים הרבה על כדורסל. עסוקים שם יותר בבישולים. הנושא המעניין ביותר: היכן ישחקו אלופות בריה"מ וישראל. כיוון שכך – אנו מצלצלים בשבוע שקודם לישיבה לכל מי שמוכן לענות לנו. עכשיו אני יכול לגלות שגם אנו חטאנו בכך. ושיחת הטלפון שלנו לקובנה נתקעה איי־שם במוסקווה וכמובן לא הגיעה ליעדה.

באין אפשרות להגיע למצב שבו תארח אלופת בריה"מ את אלופת ישראל ותתארח אצלה, כנהוג ומקובל אצל האחרות, נבחרה בלגיה לזירת האירוע. בלגיה היתה מאז ומתמיד מעוז יהודי גדול, שנתן למכבי ת"א הרגשה ביתית חמה.

אך רצוי גם לזכור כי פרט לפעם הראשונה, בוירטון, כאשר הרוסים הסכימו למשחק אחד, ובו ניצחה מכבי ת"א (ובזכות הנצחון הטכני במשחק השני, עלתה גם לגמר באותה שנה ואף זכתה בגביע) לא ראינו כל רווח ממשי משאר המשחקים הכפולים בבלגיה, שהסתיימו תמיד בנצחון לכל צד.

אז על איזה יתרון מדברות הקבוצות האירופיות האחרות כאשר הן מקימות קול זעקה. כאילו הזירה החופשית בבלגיה מעניקה יתרון כלשהו למכבי?

נושא אחר המעסיק אותנו – ולדעתי יתר על המידה – הוא מה אמר גומלסקי למיקי ומה חושב טאראקאנוב על לו סילבר. מה אכל לופאטוב לארוחת ערב ומה עושה היום סרגיי בלוב.

בינואר הקרוב – נתמקד, קרוב לוודאי, באותם נושאים, אלא שאת השמות המוכרים לנו מצסק"א, יחליפו החדשים מז'אלגיריס קובנה, עם סאבוניס, יובאישה וחומיצ'וס בראשם. נתאר בדיוק כל תנועה שלהם. כל משפט עשוי להפוך לכותרת ראשית.

מן הצד הזה של השולחן אני כותב. אבל לאמת יש גם פן אחר. הרוסים, ככלות הכל, הם גם בני אדם. גם הם סורקים את חלונות הראווה בבריסל או באנטוורפן. גם הם מחפשים מציאות ולא בוחלים ב„קוט ד'אור" וב„גוראיווה", מוצרי השוקולד המשובחים מתוצרת בלגיה.

זה שאנחנו מייחסים להם הרבה מן המסתוריות, כאילו היו אנשים שבאו מהירח, זו כבר הבעייה שלנו. באיטליה או בספרד, לא יטפלו בהם באותה חריצות מופגנת כפי שעושים אצלנו.

דגל לפני מועדון

ראו עד כמה דומה הנבחרת שלנו לשקל. לפני 30 ויותר שנים, כאשר הלירה היתה לירה – היתה לנו נבחרת טובה וגם פופולארית. רפול, שהיה אז קצין צנחנים צעיר, גאה בה עד עצם היום הזה, למרות העובדה שאז, כמו היום, היא לא היתה בראש שלו.

היום, כאשר את השקל צריך לחפש היטב בכיס, יש לנו נבחרת וגם חברי כנסת כהתאם. את שוויון תארח הערב הנבחרת באוסישקין. אולם ביתי קטן ונוח, לא יותר מ־1800 מקומות. באיגוד הכדורסל סבורים שזה יספיק.

יר־אליהו גדול על הנבחרת בכמה מספרים, וכמצב כזה אני לא יודע מה אמרו ראשי הנבחרת לשחקנים ב„פגישת ההיכרות" בשבוע שעבר. אילו נתבקשתי לשאת דברים לפני השחקנים על „חשיבות המשחק והמדים הלאומיים" – הייתי נאלם דום. לא יודע מה לומר?

אבל השחקנים הם שחקנים, והם צריכים להתנחם בעובדה שהמשחק יתקיים באולם הנושא את שמו של אחד מאבות הציונות. אם זה יעזור – נראה הערב.

מה שמטריד אותי בכל העניין זה שאף אחד לא מדבר על הנבחרת. מעריפים את התור במשרדי „הדרן" למשחקי מכבי ת"א בגביע אירופה. לא שעיני צרה, חו"ח, במכבי ת"א. אין כמו הצלחה ועמה, כידוע, קשה להתווכח. אך להעלות השגות מותר ולכן ההשוואה בין הפופולאריות של מכבי ת"א לשחיקה שחלה במעמד הנבחרת – היא במקומה.

בעשור האחרון חלה נסיגה בולטת במעמדן של נבחרות לאומיות. ישראל אינה יוצאת דופן במשפחת העמים הגדולה, שנשאה עיניה יותר למאבקים בגביעי אירופה השונים. רק במדינות בודדות (בריה"מ, יוגוסלאוויה), ממשיכים לשמור בקנאות על הישגי הנבחרת. אך במדינות אלה – ואצל דומות להן – המטרה היא כפולה. להיות כדורסל־נבחרת במדינה קומוניסטית – פירושו יותר נסיעות, עוד כבוד, מעמד חברתי גבוה יותר וכו'.

במדינות המערב – להיות שחקן־נבחרת פירושו מיטרד. למה זה ככה? – חברת השפע שלנו מכתיבה זאת.

במצעד הספורט הפרטי שלי, תופסת הנבחרת הלאומית את המקום הראשון. לי אין בעייה של מה לפני מה: דגל או מועדון.

קארל נברסון למעלה; ארל ויליאמס בדרך למטה. צילום: אורי קובה

„וולקאם לנבחרת" אומר דורון ג'מצ'י (ימין) לחברו החדש במדים הלאומיים לאבאן מרסר. צילום: אורי קובה

יכולת סיום

מי כמוהו אוהב להבקיע, אבל מי כמוהו יודע שתפקידו הראשון במעלה במסירה וביצירת מצב ההבקעה לחלוץ. כמעט שאינו בועט לשער, כאשר הכדור אינו נייח.

מה עשה סיני בדרבי?

	מחצית שניה	מחצית ראשונה
בעיטות למסגרת	0	0
בעיטות לא למסגרת	1	0
מסירות מדוייקות	6	4
מסירות לא מדויקות	4	4
תיקולים מוצלחים	0	0
תיקולים לא מוצלחים	1	3
נגיחות	3	0
בעיטות עונשין	5	5
קרנות	3	1
ספג עבירות	3	1
עבר עבירות	1	0

בעיטות עונשין

אוהב מצבים סטאטיים. את הקרנות המסובבות מהארץ ואת כל בעיטות־העונשין, איש לא יגזול ממנו בהפועל ת"א. הבעיטה הישירה לשער היא אצלו בעדיפות ראשונה. בועט בעיטה מלאה, בעוצמה אדירה. באחרונה, אינו מבקיע הרבה. הסיבה: ההגנה שהתוודעה אליו, מציבה מולו חומה מעונבת במיוחד. לסיני קשה לסובב כדור עונשין חזק, בדיוק החיפן ממלמיליאן.

מהירות

סיני אינו אוהב לרוץ הרבה. כאשר אינו נשמר, מעדיף להיות בטבור המגרש ורוצה שכל הכדורים יעברו דרכו. אם שומר אישי צמוד נושף בעורפו, מוריד לפחות שני מהלכים מתנועתו. הראיה: מיקי כהן גדר אותו בדרבי לפאסיביות כמעט מוחלטת. אבל סיני יתחיל לרוץ כאשר יראה כדור שנהדף מההגנה. מול מגן נוקשה, לעולם לא יכנס למיאוץ. יעדיף לכדרר ולהשתחרר ממנו. את עצמו כמעט ולא ישלח קדימה. תמיד יחפש לשלוח את הכדור לחלוץ מהיר ממנו.

משחק ראש

מעולם לא כנן עליו בנושא זה ולכן לא מנסה וגם לא יודע כיצד להתמודד בקרבות אוויר. בדרבי, מול מיקי כהן הגבוה ממנו כמעט בראש, נגח שלוש פעמים – ורק כאשר כהן היה רחוק ממנו.

תיקול

איננו אוהב לתקל. צנום בגופו וחלש יותר מרוב שומריו. באחרונה, כשהתחיל לחזק את גופו הוא מנסה מדי פעם את כוחו בתיקולים, אבל מסתפק ב"גליצ'ים" די עדינים. אינו מסוגל להיכנס לתיקול חזק עם שום יריב. זה איננו תפקידו (לשם כך ישנם אקהויז ואלי כהן בקישור) וזה גם הצד החלש ביותר שלו. ממשכורתו כמגן לא יכול היה להתפרנס.

הופעה כללית

לא סתם נאמר עליו שהוא הציר עליו בנוית כל הפועל ת"א. שחקניה מסתכלים תמיד אליו וסומכים עליו בעיניים עצומות. ברגעי האיפוק שלו, יגרור איתו את כל קבוצתו. אבל דוד שוייצר, כשאר מאמניו בעבר, יודע שסיני מסוגל לתת בכל רגע את הבדקת המשחק. איך הובקע שער הפועל בדרבי? – מהגבהת־עונשין של סיני, כמובן. גם במשחק גרוע שלו, כמו בדרבי, גרם כאבי־ראש רבים למיקי כהן ממכבי.

פסק־דין

אחרי כשלון הנבחרת, קמו לסיני מבקרים רבים. אבל גם אחרי הופעה חיוורת בדרבי, לא מעיב שום ענן על יכולתו כשחקן. בשביל הפועל ת"א ואוהדיה, סיני יש רק אחד. שם שכאילו דבוק לשם הפועל ת"א. "קבלות" יש לו למכביר וגם יהיו לו בהמשך הקריירה שלו.

טמפרמנט

התרגל אמנם לקבל מכות כואבות [...], במהלך המשחק. אבל גם מיקי כהן, שומרו בדרבי, לא הצליח להוציאו מכליו. סיני, קשוח אבל יותר מזה שתקן. לא מגיב כלפי מגיניו ובוודאי שאינו מחפש פגיעות גומלין בפוגעיו. על־פי אישיותו, אינו מנהיג במגרש ולא מלהיב את חבריו, אך מסירה טובה אחת שלו, שגולמת לשער, תלהיב לבדה את כל הקבוצה.

זירה חופשית

תרופות פלא

ישראל רוזנבלט

חוסר הסימטריה המשווע בין עוכרת היותו ענף הספורט המוביל בסולם הפופולאריות אצלנו, לבין איכותוהמפוקפקת, ליווה את הכדורגל הישראלי מאז ומתמיד. התיסכול הנובע מאנומליה זו, הוא שהזין במשך שניסאת מדורת ההלקאה העצמית.

אין בהכרח קשר בין כמות הכרכרת לבין טיבם של הפתרונות שאותם היא מולידה. כלל זה חל גם על תרופות־הפלא שנזרקו וימשיכו להיזרק למערבולת הויכוח הציבורי, כל אימת שהכדורגל הייצוגי שלנו ימעד. בין אם תהיה זו מעידה מקובלת ובין אם מעידה רבתי, כמו זו הנוכחית, שחריפותה הרבה הספיקה לאכל אפילו גל שלם של הסברים אינפאנטיליים.

תרופת־הפלא הראשונה שנועדה להביא מזור רדיקאלי לכל חולייו של הכדורגל הישראלי, נתנסחה, כרגיל, בסיסמה פשטנית שהורכבה ממונח מרשים אחד: "מקצוענות". מי זוכר את סיסמת הקסם הזו שאמורה היתה לתתתשובה לרמה הירודה, למורסר העבודה הקלוקל במגרשי האימונים וכשרות המשחק הירוקים ?

ובכן, מזה כמה שנים הכדורגל הישראלי הוא במעמד מקצועני, באורח רשמי. ?!so what

אחרי שתרופת הפלא הראשונה נתמסמסה בים החוכבנות, הגיע תורה של תרופת הפלא השניה – "כדורגלנים־זרים". יבוא של שחקנים זרים אבל טובים (כך!), יעלה את הרמה, ימשוך קהל למגרשים, יחולל את המיפנה.

שטויות במיץ עגבניות. לשום מדינה באירופה לא יובאו שחקנים זרים לפני שלרשות אותה מדינה עמדה תשתית מקצועית־כלכלית סבירה. כך היה בספרד, איטליה, גרמניה, הולנד ובלגיה. לנו אין אפילו אתהיסודות האלמנטאריים לקיומה של תשתית כדורגל מקצועני. מבקשים להניח דובדבנים על הקצפת. בעוד הבצק נשרף בתנור.

חוץ מזה, מרקיו, קיימות עוד אי־אלו בעיות קטנטנות, כמו למשל:

1. איך, מבחינה ציבורית, יכולות כיום קבוצות המתחננות לקונסולידציה של חובותיהן העצומים למס־הכנסה, לערוך מסעות רכש באירופה?

2. אילו שחקנים יסכימו בכלל לשחק בישראל המבודדת, כאשר לקידום שאיפותיהם המקצועיות נוכל להציע להם רק השתתפות במשחקי ה..אינטרטוטו?

3. או, שמא מדובר בשחקנים שהם בסיום הקריירה, ובואם לארץ־הקודש יאפשר להם לדחות את יציאתם לגימלאות בשנה־שנתיים?

תסידי היבוא הזר מרבים להסתייע במצב בכדורסל. אבל מתעלמים מן השוני העצום בתנאים, ואין הכוונה רק לעובדה שהכדורסל הישראלי מסונף לאירופה ונהנה מכך הנאה מרובה.

בכדורסל שלנו אין יבוא מוסדר ומווסת, אלא שטפון אמריקני של "זרים", "מתאזרחים" ו"מתגיירים" למיניהם. את עקבות השטפון הזה, שנמשך שנים, רואים בליגה, שבה כמה קבוצות אמריקניות אותן "מקשטים" ישראלים.

שום תרופת־פלא לא תושיע את הכדורגל הישראלי, רק עבודה קשה (וסליחה על הביטוי...), עבודה קשה ועוד עבודה קשה. מי שבכל זאת רוצה לעסוק באמרגנות, יכול במקום יבוא לעסוק ביצוא ...שלתרופות־פלא.

ספורט בלי אבא

ישעיהו פורת

דוד בן־גוריון, איש החזון והמעש, הרועה הרוחני והמנהיג, שהעביר את העם הזה ביד חזקה מן התלות לחירות, רשאי לשאת גם באחריות להחמצה הגדולה הראשונה של הספורט במדינת ישראל. האיש שידע, בעת פקודה, לפרק ולהפיל מחיצות בין מחתרות יריבות בנפש, בשם הממלכתיות, הותיר – אולי מקוצר ראות ובוודאי מחוסר תודעה – את "יהדות השרירים" שבוייה בידי אנשי כיתות.

עובדה היא, שכמעט 38 שנים אחרי הכרזת העצמאות המדינית – מצוי עדיין הספורט שלנו כאילו ב"גולה" – שכוח, עזוב, מנוון, רצוף ועדות חקירה ובדיקה – עם מעט מאד הישגים של ממש.

רק צירוף מקרים הוא, שמזכירו של בן־גוריון, יבל"א יצחק נבון, מי שלימים היה הנשיא החמישי של מדינת ישראל ומחזיק היום בעמדות בכירות של סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, ממשיך בדרך של מורו ורבו. גם אצל השר האחראי היום לגורם החינוכי־בידורי החשוב הזה, מצוי הספורט בסדר עדיפות נמוך. כך לפחות הרושם ה"חיצוני".

ומכאן, לא רב המרחק אל צעיר ישראלי, צבר, המופיע במדים הלאומיים ו"אינו מתחרט", השבוע, על קביעתו, שאין להרשות שיתוף בני המיעוט הערבי בנבחרת הכדורגל.

יש קשר בין הנתק הזה, שבין שר החינוך והתרבות והספורט, שהוא אחראי לו ממלכתית – וחוסר החינוך והעדר התרבות אצל הספורטאי, נציג העם. ומי שמוסיף גם היום להתחמק מן המעורבות והאחריות, ישא בתוצאות של מחר.

יש עמים, שהעמידו את הספורט בסדר עדיפות גבוה. אלופי עולם ומנצחים אולימפיים, אצל אלה, מעניקים למדינה בהישגיהם יותר מאשר מדליות. יש מי שהפכו את הספורטאים המצטיינים לתועמלנים בגופיות ובנעלי התעמלות. רוב העמים מתייחסים לספורט בטבעיות, כחלק מאורח חיים, שעוצב מאות בשנים להיות מכשיר חינוכי, בריאותי ובידורי, שיש בצידו גם ייצוג לאומי. העניים והמפגרים בין העמים מהווים זנב שיירה, שאין לו כמעט סיכוי לצמצם את הפער עד לראש.

היכן נמצאת ישראל בין כל אלה? בשום מקום דומה?

איננו בין העמים העניים והמפגרים. למרות הקשיים הכלכליים האקטואליים, ואנו רחוקים מכל דוגמא אחרת דלעיל. אצלנו פשוט אין כלל תודעה, אין סדר עדיפות, אין אבא לספורט.

יש אמנם פורמאלית שר אחראי לספורט, שבמסגרת משרדו פועלת רשות ממלכתית חסרת שיניים: יש תת־ועדה בכנסת, שחלק מחבריה אוהב את הספורט התחרותי, אבל תרומתה המעשית של הועדה לספורט שואפת לאפס: ויש כמובן מרכזי ספורט הקשורים למפלגות פוליטיות, שאחראים לטוב או לרע למעט הקיים.

מבט מן החוץ עלול להטעות, כי ישראל מהווה מעצמת ספורט. יש בה פעילות כמעט ב־30 ענפים שונים המקיפים רבבות ספורטאים, אמיתיים ומדומים, וספורטאי ישראל משתתפים בתחרויות בינלאומיות כמעט בכל זירה. כלי התקשורת מלאים דיווחים מורחבים כמה שמכונה אצלנו ספורט ויש גם הימורי טוטו רבי היקף יחסית. כל אלה מקיפים בשנה מאות אלפי דולרים, עליהם אפשר לומר שתי מלים: ביזבוז לרוב.

הצצה פנימה, אל הפעילות, מגלה תמונה שונה. בעצם, די לבחון את התוצאות של כל הפעילות הזאת, במיבחן מקצועי־הישגי, כדי לעמוד על טיבה. רק פה ושם תמצאו ניהול תקין ומקצועי. אחריות ציבורית במלוא משמעה, חינוך לערכים ואהבה למקצוע, שהם בעצם כל תמציתה של רוח הספורט האמיתית. כל היתר – מזויף, רווחה, בלי פיקוח אמיתי. ללא אחריות ממלכתית.

זה מביא אותנו להצעה שכבר עלתה פעמים אין־ספור: דרושה כתובת ממלכתית אחרת לספורט. יתכן, שיותר מתמיד. דרוש היום לפחות תת־שר לנושא הזה. לא ועדת חקירה או ועדת בדיקה, שרבות כמותן לא הועילו מאומה עד היום – אלא כתובת אמיתית, אחראית, ממלכתית.

מועדון מטיילי מעריב

וגם השנה, בתקופת חג המולד, ממשיכים במבצע המסורתי:

חגיגה של כדורגל אנגלי

חופשה של 11 יום, הכוללת צפיה בארבעת משחקי־כדורגל: מנצ'סטר יונייטד-ארסנל; צ'לסי-טוטנהאם; סאותהמפטון-נוטינגהם פורסט; אוורטון-מנצ'סטר יונייטד ☆ בתכנית גם: ביקור "מאחורי הקלעים" באיצטדיון "ומבלי" וכרטיס למחזמר ☆ ביצוע: אופיר טורס ☆ היציאה: 19.12.

פרטים: "מועדון מטיילי מעריב", מערכת "מעריב", קרליבך 2, ת"א (טל. 03-439207).

הגלובטרוטרית הראשונה

באולם קטנטן, מאד קאמרי, באוירה כמעט אינטימית, נעשתה בשבוע שעבר היסטוריה: **לינט וודארד** היתה לאשה הראשונה ששיחקה במדי להקת הכדורסל והבידור „הארלם גלובטרוטרס".

„זה היה משעשע", אמרה לינט שקלע שבע נקודות בתוך קצת יותר מ־15 דקות. „ההזדמנות של המאה הנוכחית", היא הגדירה את הפרימיירה. רק 3250 סקרנים היו באותו מעמד בעיירה ספוקיין, מדינת וואשינגטון שבמערב ארה"ב. ה„טרוטרס" ניצחו את יריביהם הקבועים „וואשינגטון ג'נראלס" (עמם הופיע בעבר ג'ק צימרמן) 65-81. כך פתחו את הסיור השנתי שלהם בעיירות הנידחות של ארה"ב, אחרי 26 נצחונות ללא הפסד, בסיור־חימום לעונה ה־60 של הלהקה שהיה באוסטרליה.

וודארד, 26, נחשבה בתקופת לימודיה במיכללה לשחקנית הטובה ביותר בארה"ב. ב־139 משחקים, בשלוש עונות, קלעה 3649 נקודות. אחר־כך היתה „קפטן" נבחרת הנשים של ארה"ב באולימפיאדת לוס־אנג'לס, שיחקה עונה אחת באיטליה והספיקה לייצג את ארה"ב גם באליפות העולם בברזיל.

„אבל עכשיו לא מדובר בקליעות אלא ב'שאו'", אמרה אחר הופעת הבכורה ב„קרקס הכדורסל הטוב ביותר בעולם". לפני 16 שנה ראתה את ה„טרוטרס" לראשונה. יש לה ללהקה קשר ישיר: בן דודה היה ריס אוסבי, מגדולי הלהטוטנים ובדרני הכדורסל בכל הזמנים.

לינט: הקרקס הטוב ביותר בעיר. (צילום: „גאמא")

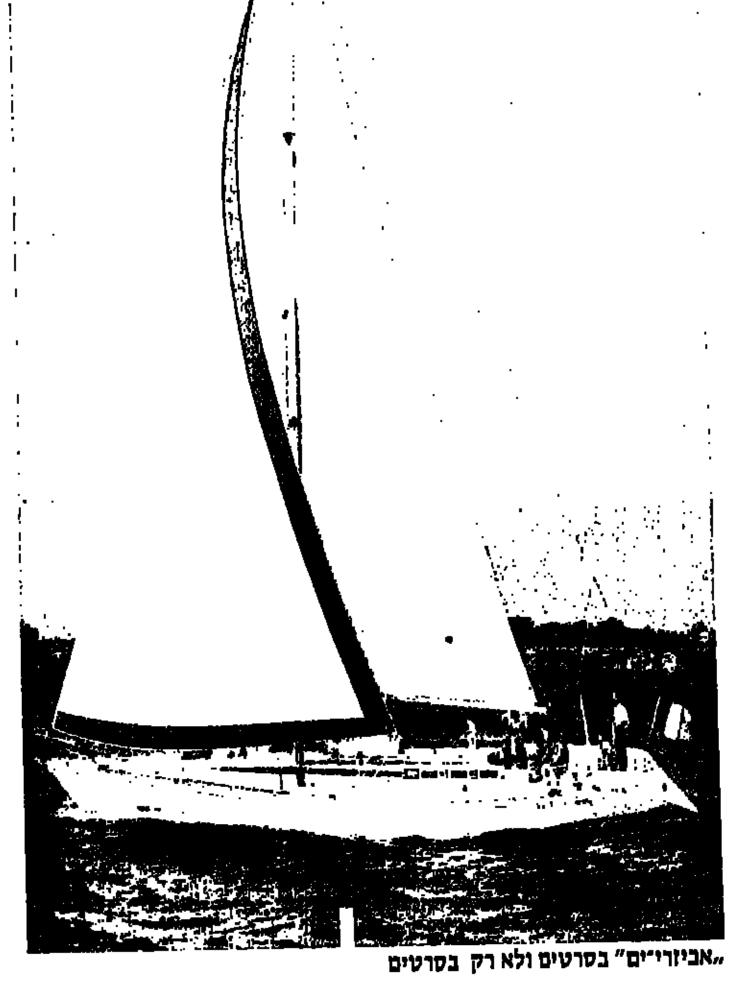
„אביזריים" בסרטים ולא רק בסרטים

פסטיבל סרטי־שייט, גלשני רוח ומפרשיות

ה„שגעון" לים – יאכטות, סירות מירוץ וכל מה שנובע מזה – הגיע גם לישראל. מדי שנה גדל מספרם של בעלי הסירות במארינה בת"א – שלא להזכיר כבר את ה„דלוקים" מכבר על הכנרת. בכמה ערים לאורך החוף מתכוננים לבנות בעתיד עוד מארינות (למשל – הרצליה) כך שהחוג המיוחד הזה בחברה הישראלית, יתרחב ויילך.

זו גם הסיבה, מן הסתם, לקיומו של פסטיבל סרטי שייט וספורט ימי, השבוע בארץ. יש קהל גם לזה. הפסטיבל, בחסות מחלקת התרבות של שגרירות צרפת בישראל ובשיתוף התאחדות הצלילה הישראלית, החל בראשית השבוע בחיפה, נדד לעכו. היום הוא בתל־אביב (2 הצגות ב־4 אחה"צ וב־8 בערב ב„מכון הצרפתי", רח' הירקון 111). במוצ"ש – במרכז תרבות צרפת בבאר־שבע (למרות ששם אין ים). הפסטיבל הוא במסגרת „מפעל ערים תאומות" עכו ולה־רושל (צרפת).

בלה־רושל הוקרנו הסרטים הללו שבועיים – וקצרו הצלחה מסחררת. בהקרנה הנוכחית יש כמה סרטי פעולה מרתקים של אלופי גלשני הרוח, כיצד בונים קטמרן, משחקי גלים בהאוואי, „גביע אמריקה", מירוצי מפרשיות ואפילו סרט על עיוורים הלומדים את תורת השייט. מומלץ – במיוחד ל„משוגעים לים".

המחבט של שנת 2000

יתכן שזה יהיה מחבט העתיד בטניס. פיתחו אותו **לנארט ברגלין** (מימין) שהיה מאמנו האישי של אלוף ווימבלדון, השוודי ביורן בורג **והרוויג פישר**, מהנדס אוירונאוטי. מלבד העובדה שהמסגרת אינה סגלגלה, כמו במחבטים המקובלים – ובצורתה החדשה היא מעניקה לשחקן יותר שליטה על החבטות. יש בבסיס הקת של המחבט כפתור, המאפשר למתוח את המיתרים, בהתאם לצרכי־המשחק.

(תצלום א.פ.)

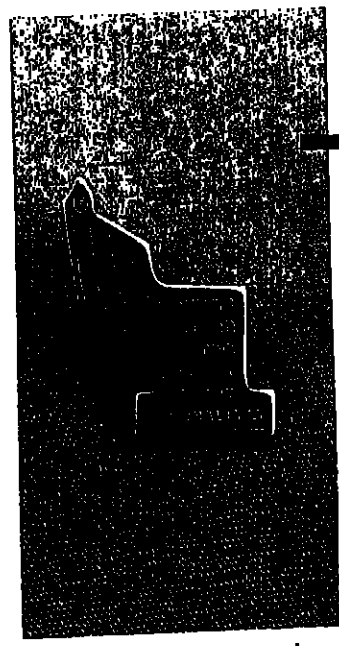
הסמל החדש של עתונאי הספורט
(צילום: ש.רחמני)

גם לעתונאים יש סמל לדש המעיל

לעתונאי הספורט בישראל יש מעתה סמל משלהם – סיכת דש, שתימסר היום, באסיפה הכללית של עתונאי הספורט לכל חבר בתא. הסמל עוצב בידי האמן **עמנואל קיפניס**, 49, יליד תל־אביב, שיצירותיו ושטיחי קיר שעיצב נכללים באוספים רבים בארץ ובחו"ל.

את הסמל – מעין חצי מנורת קנים שבקצה העליון שלה להבה, או ציפורן של עט – עיצב קיפניס לעתונאי הספורט – ללא כל תמורה. הסמל הוטבע בידי חברת „צחובוי" למדליות, סמלים ומגינים מת"א.

זה סוחט, אבל עובד

זהו המוטו של מועדון הבריאות והכושר הגופני „נאוטילוס", שבמלון הילטון בת"א, בהנהלת **נמרוד דרייפוס**, כדורגלן עבר של הפועל ת"א ושחקן נבחרת ישראל בכדורמים.

'נימי' אינו מעביד רק בפרך את שוחרי הכושר הגופני, וה„סופר סטארים" של הספורט הישראלי. הוא גם עושה נפשות להחדרת המודעות הספורטיווית בקרב העם.

בשבוע שעבר אירח 'נימי' בקולנוע „דקל" בת"א, בצוותא עם **לולי לייבוביץ'**, מנהלת „המרכז האירובי" ברמת־השרון, כוכבי ספורט לערב ראיונות משולב בהופעת מחול אירובי והצגת שיטות לחימה והגנה עצמית של קארטיסטים, שכל הכנסותיו קודש לאיל"ן.

כוכבי הספורט ליד המיקרופון היו **מיקי ברקוביץ'**, „קפטן" אלופת הכדורסל מכבי ת"א ונבחרת ישראל, **בוני גינצבורג**, שוער מכבי ת"א והנבחרת הלאומית, וכוכב העבר של נבחרת ישראל בכדורגל **מרדכי שפיגלר**.

מיקי ברקוביץ' גילה שמתכון ההצלחה שלו בין הסלים הוא קודם כל – הכושר הגופני. כשנשאל ע"י המנחה, **אלי ישראלי**, אם הוא יכול להשוות בין הכושר של קבוצת כדורסל וקבוצת כדורגל אמר: „מעולם לא ראיתי אימון של קבוצת כדורגל. אינני רוצה להיכנס לבעיות הכדורגל מפני שאינני מבין בזה. „מוטל'ה" שפיגלר העיר על כך: „מיקי, אני מכיר הרבה אנשים שעוסקים בכדורגל המבינים פחות ממך..."

בוני גינצבורג, על כשלון נבחרת הכדורגל במוקדמות הגביע העולמי: „היתה עלינו התנפלות מהממת. חשבתי שעומדים להעלות אותנו לגרדום". והמחיר ששילמתם ? שאל אלי ישראלי. „שילמנו אותו כבר במכס. אני משוכנע שאילו היינו מנצחים המוכסים בשדה התעופה היו סוגדים לנו כמו בתאילנד ולא היו מפשפשים בכלל במזוודות."

מוטל'ה, מה בעצם עשית באוסטרליה ? שאל אלי ישראלי את שפיגלר והוא השיב: „לא יכול להיות שאני אשאר בארץ ובוני גינצבורג ואבי כהן יהיו שם ואחר כך יסבירו לי מה היה שם. הם לא מספיק מבינים בכדורגל"...

וכדורגל יש לנוז היקשה ישראלי – „אין לנו כדורגל משובח ואיננו מתמודדים עם ברזיל מי זכה יותר פעמים בגביע העולמי. הבעייה שלנו היא בניהול הכושל. המנהלים שלנו יכולים להיות אוהדים טובים ולא מנהלים."

מאות הנוכחים נהנו מתצוגת אופנה של „גלי". היפים והיפות על הבמה דיגמנו לא את האופנה הספורטיבית, אלא את אופנת השיק.

(בוריה ביגמן)

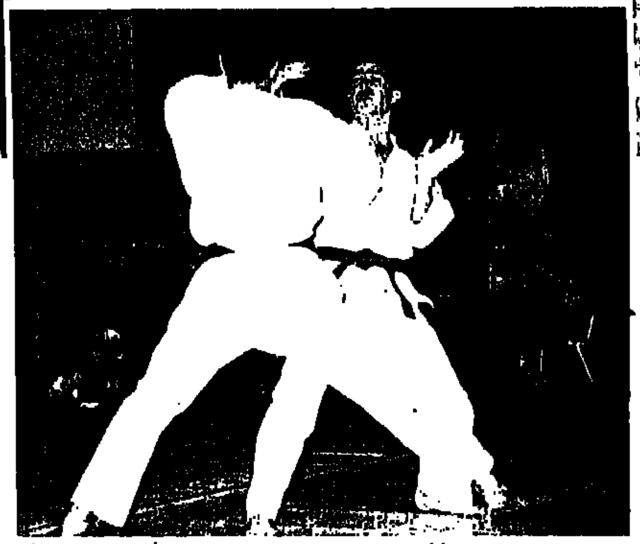
התכנית האמנותית כללה גם קרב ראווה בקאראטה (צילום: אורי קובה)

חגורה אחת מספיקה לו

מעטים יודעים כי הביטוי המוחשי לתואר „אלוף עולם באיגרוף" היא חגורת עור עבה מאוד, אבזם ענק והרבה ברזלים מצועצעים, עם פיתוחים אמנותיים ותבליטים.

מייקל ספינקס, אלוף העולם במשקל כבד, שנטל לא מכבר את הכתר מראשו של **לארי הולמס**, נאלץ לוותר על תוארו כאלוף העולם במשקל קל־כבד – בו זכה קודם לכן. לאחר היסוסים רבים, החליט ספינקס, כצפוי, לוותר על התואר הקל יותר – וכך להוציא מידיו את שלוש חגורות־האלוף שבהם החזיק (שתיים שתלה על כתפיו ואחת שהוא אוחז מעל ראשו) ולהשאיר בידיו את חגורת האלוף בכבד (על המתניים).

מאחורי הקלעים עוסקים כבר אמרגנים ממולחים, שרואים את המיליונים, להכין את קרב הגומלין ספינקס – הולמס, למרות שהאחרון הכריז אחר הפסדו כי הוא פורש

מייקל עם החגורות (תצלום א.פ.)

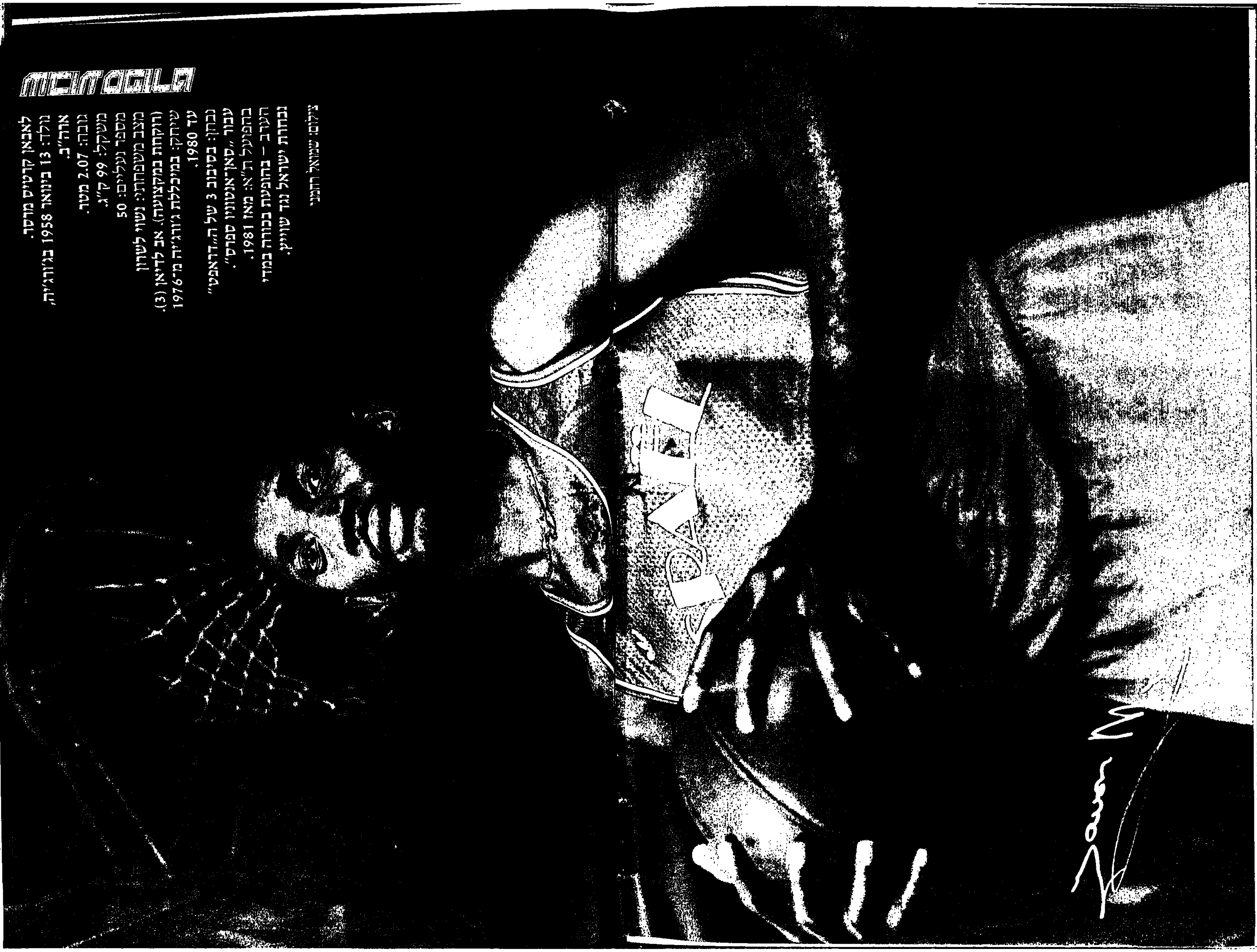

לאבאן קרטיס מרסר.
נולד: 13 בינואר 1958 בג'ורג'יה, ארה"ב.
גובה: 2.07 מטר.
משקל: 99 ק"ג.
מספר נעליים: 50
מצב משפחתי: נשוי לשרון (רוקדת במקצועה). אב לדיאן (3).
שיחק: במיכללת ג'ורג'יה מ-1976 עד 1980.
נבחר: בסיבוב 3 של ה"דראפט" עבור "סאן-אנטוניו ספרס".
בהפועל ת"א: מאז 1981.
הערה — בהופעה בכורה במדי נבחרת ישראל נגד שוויץ.

צילום: שמואל רחמני.

לא על הכדורגל לבדו

נסים ברדה קם ב־5 בבוקר כאשר חבריו הכוכבים עוד שקועים בחלומות מתוקים – ועובד שבע שעות יום־יום, במוסך האוטובוסים של „דן". רק אחר־כך הוא מגיע לאימונים במכבי נתניה או בנבחרת, לעתים כשכפות ידיו עדיין מגורזות – עדות לעיסוקו האחר ■ „כבר עכשיו אני חושב מה יקרה כאשר הכדורגל ייגמר לי" ■ ידוע כ„תרנגול שמטילה ביצי זהב" עבור רמת־עמידר, הקבוצה לה הוא שייך לנצח ■ במסע הנבחרת לחו"ל הפסיד 4 מיליון שקל.

משפחת ברדה בהרכב מלא – עם הרעיה מזל, הבת מיכל (8), והבנים ליאור (4 וחצי) ואסף (שנה ו־7 חודשים).

מאיר ריפמן

כשבוע שבו דיווחו העתונים על ההחלטה להעניק ביום העצמאות השנה את „פרס ישראל" לעמל כפיים – גילינו שגם ב"סדום ועמורה" של נבחרת ישראל בכדורגל – יש צדיק אחד, הראוי ל„פרס": השכיר היחיד מבין כל „המקצוענים" בסגל הלאומי. לאימוני קבוצתו והנבחרת הגיע תמיד כשידיו עדיין שחורות – מעבודה. נסים ברדה, 29, מכבי נתניה. „פועל שחור" בודד בין „כוכבים" בשדה – ומחוצה לו. חשמלאי רכב במוסך של קואופראטיב „דן" בפ"ת, עיר מגוריו.

רוב חבריו לנבחרת, אם לא כולם, אינם יודעים איך נראה הבוקר. נסים יכול לספר להם על כך – אפילו – איך עולה השחר. שכן, שעה שהם עוד חולמים או מתהפכים במיטותיהם – הוא כבר יוצא לעבודתו במוסך. אצלו יש סדר בחיים: השכמה ב־5.15 בבוקר, (לעתים גם ב־4.30). תחילת עבודה ב־6. סיום ב־1 בצהריים, השעה שבה ה"כוכבים" יוצ־אים לשבת בבתי־הקפה, מקום ומושג שאינם במילון של ברדה.

בעידן שבו השחקנים משתכרים עשרות אלפי דולרים (ארמלי – 90 אלף דולר), ורבים מקנאים בהם – ברדה צריך להיות הסניגור של עצמו: „לא נולדתי עם כפית זהב בפה. כבר עכשיו אני חושב על היום שבו ייגמר לי הכדורגל. האוהדים לא יפרנ־סו אותי ועם הכתבות בעתונים – אי אפשר לקנות במכולת".

מילדותו, כל עולמו הוא סביב הכדורגל. שאף להיות „השחקן הטוב במדינה". חלום ילדות. כמו שאחרים רוצים להיות רופאים שחקני תיאטרון, ו טייסים. והוא שילם מרצונו כל מחיר שהיה דרוש, כדי להתקרב למימוש החלום הזה.

תשע שנים בבית־הספר הספיקו לו. לא מצא מר־גוע לרוחו הסוערת ולאהבתו הגדולה לכדור. „שי־געתי את המורים", הוא נהנה להיזכר עתה. „הייתי לוקח כדור לבית־הספר, מקפיץ אותו מתחת לכסא באמצע השיעור. המורה איימה שתוציא אותי. הק־פצתי שוב – ואז לשמחתי היא סילקה אותי מהכי־תה. יצאתי בריצה כדי שלא תתחרט..."

הוריו לא סלחו לו בריחתו מבית־הספר. אהבתו לכדור עלתה לו גם במלקות שספג מעת לעת בבית. „אבא החטיף לי מכות והשאיר סימנים כחולים על גופי. וזה לא הכל: גם קשר אותי בחבל כדי שלא אצא לשחק כדורגל".

טרגדיה במשפחה

אך כח הרצון היה גדול וכך יכול היה להתגבר על כל המכשולים. שיחק בקבוצת הפרבר מכבי רמת־עמידר. כשהרגיש עצמו כשל, ביקש לעבור למועדון גדול יותר, מפואר יותר. לאחר מאבקים ממושכים הגיע למכבי פ"ת. מכאן כבר היתה הדרך הלאה קצרה יותר והחלום – למציאות: זימון לנבח־רת האולימפית ומאוחר יותר לנבחרת הלאומית.

את הצלחתו במסלול זה הוא זוקף לשלושה מאמנים: משה מאירי, זאב זלצר ויוסף מירמוביץ.

במקרה אחר התברר שההשקעה בכדורגל השׁ־תלמה. אם כי זה סיפור טראגי: בנו שחלה, מת בגיל 3, אחרי יסורים רבים ועשרות ניתוחים שעלו הון עתק. הכדורגל היה לנסים בבחינת „ריפוי בעיסוק", מין תראפיה הכרחית. כאשר הוא מפליג לעבר, בנו־שא זה, עיניו מתמלאות דמעות וקולו רוטט:

„הייתי עולה לשדה כשראשי שקוע במחשבות על הבן. טיפלנו בו שלוש שנים, עד שנפטר במוסד בנהריה. הכדורגל היה אז הדבר היחיד בעולם, שעזר לי. בלעדיו הייתי נכנס לדכאון".

אחר־כך הוא זכה לגמול – כאשר נולד בנו לי־אור (כיום בן 4 וחצי). בחדר הלידה פרק את תיסכו־לו, קפץ משמחה וצעק: „יש אלוהים! הוא החזיר לי!" הרופא לא הבין מדוע הוא „משתולל" אבל נסים חתם את פיו והשיב לו: „את זה אני יודע". והיה מקרה אחר, שבו דווקא הכדורגל, הותיר פצע עמוק בליבו, שטרם הגליד: ההדחה מן ההרכב הראשון של הנבחרת בקדם הגביע העולמי, אחרי שהיה שלוש שנים בין 11 הקבועים ב„תכלת לבן". על כך הוא מתקשה לסלוח למאמן יוסף מירמוביץ, שחיפש כדבריו „שחקני־נשמה", לוחמים שאפתנים – ושכח שיש לו אחד כזה על הספסל...

"אני סקרן לדעת למה לא שיחקתי. אולי כשנ־היה זקנים – מירמוביץ סוף־סוף יגלה לי..."

בימים אלה, שכל מי שיש לו או אין לו מה לומר – ממהר לשלח חיצים מורעלים בשחקני הנבחרת, לאחר כשלונם בגביע העולם – הוא מחוץ ל„בול" הזה: „לעתים אני מוצא עצמי שוקע במחשבה שאי־לו אני הייתי שם ומשחק – אולי כל זה לא היה קורה. אבל עכשיו אני מרגיש עצמי נקי".

נסים ברדה. נקי־כפיים מכל אשמה בכשלון הנ־בחרת. ועם שתי כפות ידיים מלוכלכות ומגורזות מעבודה.

צילומים: אורי קובה

„מכרה זהב"

המעריצות והאוהדים לא מסתערים עליו לב־קש חתימות ולהנציח תמונות משותפות. בהשוו־אה לאחרים, נסים ברדה הוא „אנטי כוכב". ובכל זאת היה „מכרה של זהב" לקבוצת נעוריו מכבי רמת־עמידר. בחמש שנים הוא הכניס לקופתה הדלה 105 אלף דולר(!) – סכום שיא שלא שולם כמותו בעד איזשהו כדורגלן ב„שוק" השחקנים הישראלי.

מכבי רמת־עמידר יודעת לכלכל את צעדיה בכל מה שקשור בברדה: לא מוכרת אותו לצמי־תות לשום קבוצה – אלא רק משאילה מדי שנה, למי שמשלם יותר. משלוש שנות השאלה למכ־בי פ"ת, גרפה עמידר 65 אלף דולר. כאשר הושׁ־אל למכבי נתניה נקבע שעמידר תקבל 40 אלף דולר בשנתיים.

מלבד מהכסף, זכתה עמידר במהלך השנים הללו גם בשחקני חיזוק שבאו והלכו – והכל

ברדה: „אילו הייתי שם (בהרכב) יתכן שזה היה אחרת.."

מפסידן של ממש

ממשחקי קדם גביע העולם בכדורגל, יצא נסים ברדה כ„לוזר" של ממש. לא רק כלבד שאי־בד את מקומו בהרכב הראשון של הנבחרת – גם הפסיד הכנסה של כ־4 מיליון שקל, שכר מצטבר מעבודתו ב„דן".

משימת הגביע העולמי תבעה מברדה להיות עם הנבחרת זמן ממושך במיוחד: 25 יום במחנות אימונים בגרמניה; 15 יום – בארץ; ו־24 יום במ־סע האחרון לאוסטרליה וניו־זילנד. זאת בנוסף לכמה ימים בודדים, פה ושם, לשם אימונים או משחקי מבחן.

לפני משימת גביע העולם היו לזכותו 170 שעות חופשה שצבר במוסך. כל ימי הזכות הללו נעלמו כלא היו – וכיום הוא ב... חובה של 90 שעות. בחודשים האחרונים ראה את תלוש המש־כורת שלו מצטמק והולך. על־פי הערכה, הפסיד כ־4 מיליון שקל.

כדי להדביק את הפיגור הזה, צריך עתה ברדה לעבוד חצי שנה ללא יום חופשה אחד (!).

אגב, המענקים שקיבל בנבחרת; לא יגיעו לכיסו. הם יעזרו לו לסלק חובותיו ל...מס־הכנסה.

הכדורגל – לפני האשה...

בבית משפחת ברדה בפ"ת, יש מזל ונסים. את אשתו, מזל, הכיר בהיותו בן 12 וחצי בבית־הספר, כבר אז ידעו השניים שהגורל הועיד אותם להיות בעל ואשה. הוא גם מיהר להבהיר לה: חד וחלק „יש לך עסק עם מי שהראש שלו בכדורגל, ואל תחשבי שזה ישתנה בעתיד: תדעי שאצלי קודם כל הכדורגל – אחר כך האשה".

מזל רצתה את נסים והכדורגל לא יכול היה להפריד ביניהם. היא באה לראותו בכמה משח־קים, אך כאשר ראתה כיצד נפצע, לא יכלה לש־את את הסבל – מאז היא יושבת בבית ומריחה

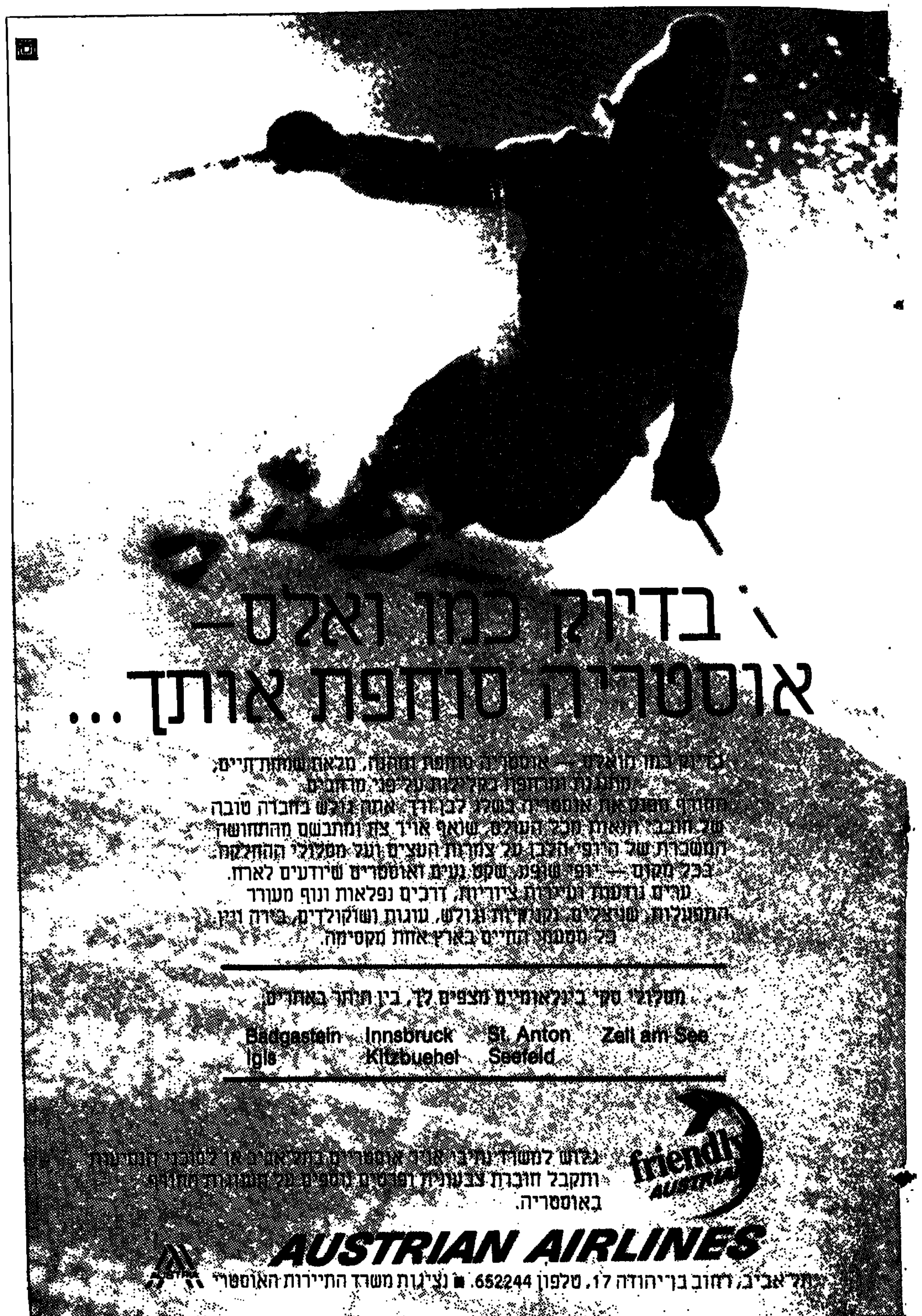

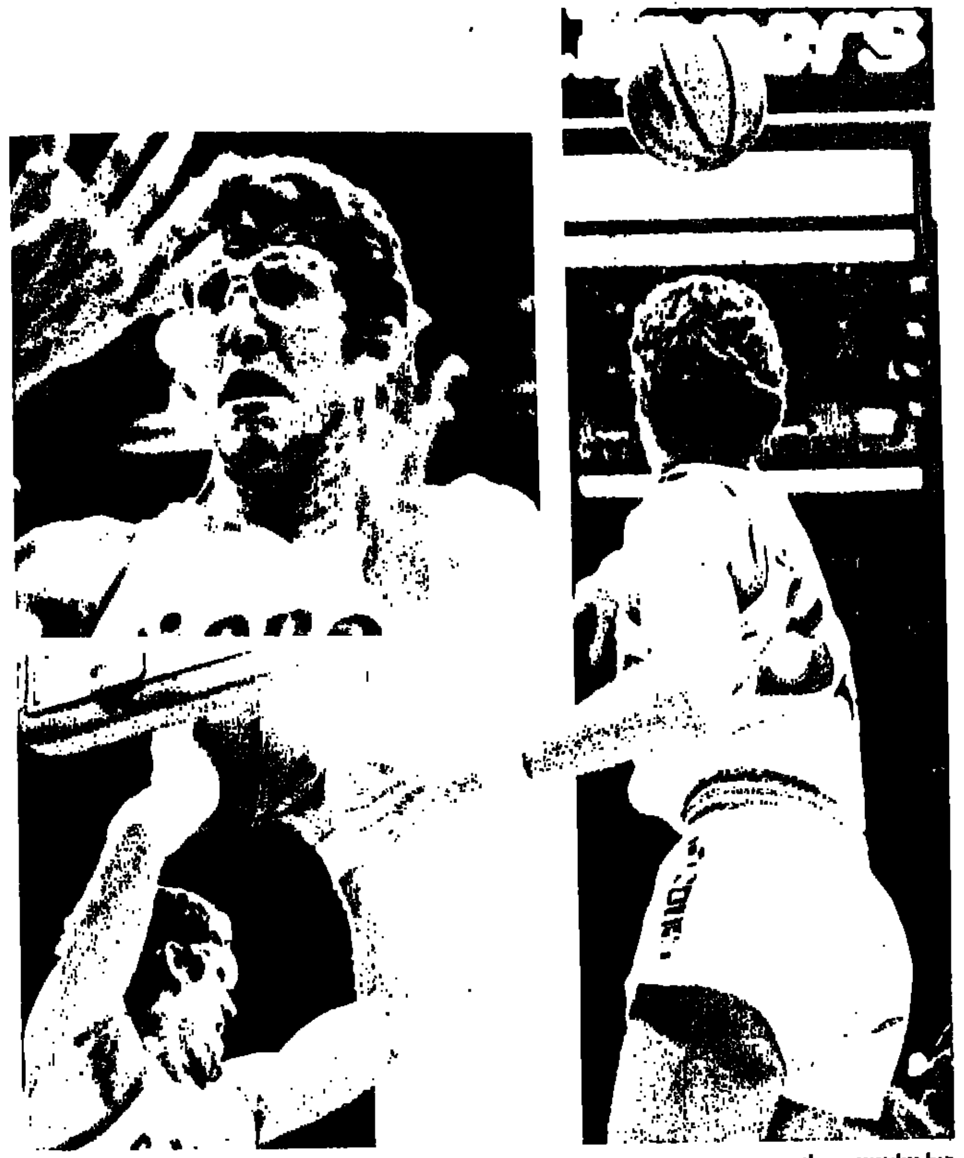

ביל וולאטון: „הלוחם הטוב ביותר, האישיות הטובה ביותר".

האדום של הירוקים

אלכס דורון

ארבע שנים לאחר שהרופאים קבעו כי לעולם לא יוכל עוד לשחק כדורסל, תורם עתה וויליאם תיאודור (ביל) וואלטון – הלא הוא „ביג רד" – מכוחו העצום ל„בוסטון סלטיקס": הקבוצה שאותה העריץ תמיד מרחוק. „אני עדיין כהלם משום שמבחינתי זה חלום־ילדות שהתגשם ", אמר מי שגם כונה „התקווה הלבנה בספורט הנשלט בידי שחורים".

„גדלתי בסאן־דייאגו כמעריץ נלהב של ה'סלטיקס'. לא היו לי היסוסים רבים כאשר החלטתי היכן אשחק העונה. אני מוכן לעשות כל שאדרש כדי שבוסטון תזכה בתואר הנ.ב.א. ה־16 שלה", הכריז וואלטון. תהליך העברתו מ„לוס אנג'לס קליפרס" לבוסטון, בעיסקת חליפין – תמורת שחקן הציר של ה„סלטיקס" סדריק מאכסוול – כלל מיבדקים רפואיים קפדניים ביותר, ממש כמו של טייסי חלל. אבל לאחרש נתקבלו התוצאות המספקות – גזר על עצמו שתיקה. מעתה הוא רק משחק, קולע, חוסם, קוטף, נלחם מתחת לסלים...

הדמות הטארגית של הליגה

וואלטון, 32, נשוי, ביישן, חשדן, מופנם ומתרחק מהבריות; מתראיין רק אצל מי שמכיר היטב – ויתר על יתרת השכר שה„קליפרס" חבה לו מאשתקד – כדי שיוכל לשחק בבוסטון. ה„סלטיקס" הסכימה להמשיך ולשלם מחצית משכרו השנתי של מאכסוול (יותר מ־800 אלף דולאר), משום שהקבוצה הקטנה מלוס־אנג'לס אינה רשאית, על־פי תקנון התשלומים של הנ.ב.א., לשלם סכומי עתק כאלה...

בעונות האחרונות היה ביל הארמוני אחת הדמויות הטראגיות של הליגה – משום שהתקשה להשתחרר ממכת הפציעות המלווה אותו מאז נעשה מקצוען. רגלו השמאלית, המצולקת, היא מפת־הדרכים שלו: חושפת סיפור על רצון חזק, אולי גדול מכשרון.

בשיאו ידע לנצל כל ס"מ מה־211 שלו וכל ק"ג מה־102 שעל רגליו. כדי לתפוס עמדה בצורה מתחת לסל. היה בין הבודדים בליגה שידע כיצד להיאבק עם קארים־עבדול ג'אבאר ואף להכניעו ב„קרבות האויריים". פעם אחת, אחר עימות מרהים שכזה, אמר, בלשונו הפיוטית: „הערעתי אותו לימין, הקפאתי אותו שם – ואז פניתי לשמאל. איש לא העז לעצור בעדי – עד לסל"...

ביל וואלטון קנה לעצמו מוניטין לא רק בין הסלים . הוא היה גם אחת הדמויות השנויות במחלוקת בספורט בכלל. ב־76' וב־77' (השנה שבה הצעיד את פורטלנד לכתר האליפות היחיד בתולדותיה וחילצה, מדימוי של „לוזרית" חסרת תקנה) – נזקק לטיפול פסיכיאטרי. גם נחקר תקופה ארוכה בידי ה„פ.בי.איי.", כיוון שנחשד בהשתייכות לכת שמאלנית־מארכסיסטית מוזרה מאר, שהיתה מעורבת בחטיפת פאטרישיה הרסט, בתו של איל־העתונות האמריקני. נעשה דובר נלהב של חוגים ראדיקלים; התלבש בצורה הפגנתית כ„זרוק" – עד שכינוהו „היפי" או „פינקי" (ורוד) וכינויי־גנאי אחרים. ניסה להימלט מהכדורסל ולמצוא רוגע לנפשו הסוערת, בלהקת ג'אז שסיירה בעולם ואחר כך רצה להיות כוכב מירוצי אופניים.

„שיא הכשרון וההתלהבות"

אלא עתה, משנחת בבוסטון, נשכח הכל. מודגשים מעלותיו והשבחים הרבים שקצר בעבר. איך במו ידיו הארוכות נעץ את המסמר האחרון ב„ארון המתים" של פילדלפיה 76', בתום אותו קרב־גמר גדול בשנת ההכתרה, שבו קלע 20 נקודות, קטף 23 ריבאונדים, ביצע 7 אסיסטים, 8 חסימות ושלח את ג'ורג' מקגינס מתוסכל לביתו ואת ד"ר ג'יי הג'נטלמן אל המיקרופון, כשבפיו הכרזה נלהבת: „איזה כשרון! איזו השראה! ההתלהבות כהתגלמותה"...

מאמנו ראז, ג'ק ראמזי הקשוח והחסכן בשבחים, אמר: „ביל הוא השחקן הטוב ביותר, הלוחם הטוב ביותר, האישיות הטובה ביותר – שאימנתי מימי", ואילו ג'ון האבליצ'ק, מאגדות הנ.ב.א. וה„סלטיקס", טען שהוא „הכדורסלן שמגלם את כל מה שהמשחק נועד להיות". דייב קאונס, גם הוא אגדה, אמר שהוא „שחקן הציר הטוב ביותר שידעה הליגה – ועדיין לא מיצה את מלוא יכולתו"...

אלא שעד מהרה החלו הצרות – כלומר הפציעות – והביקורים התכופים אצל הרופאים גילו כי נולד עם מום: עקבו השמאלי מונע מן הרגל לנוע לצדדים ולכן יש לחץ בלתי רגיל על בסיס הרגל. אחר כך נתגלה גירול ברגלו הימנית. ארבע פעמים נשברה עצם קטנטנה בכף הרגל השמאלית – עקב עומס יתר ומאמץ אריה. במשחקים אותם כינה „מרתון על הפארקט". בסידרת ניתוחים ארוכה שעבר בבית־הספר לרפואה של מיכללת „סטאנפורד" היוקרתית, שוחזרה רגלו. הרופאים ראו בו „מקרה מעניין" – ולמרו עליו רבות, מה שלא גילו בספריהם. אין פלא איפוא שהרגליים הללו נעשו בסופו של דבר, אולי, היקרות ביותר בעולם – ובוטחו ב„לויד'ס" של לונדון ב־12.5 מיליון דולאר.

כמו פרנק סינאטרה...

לאחר שנתיים של טיפולים חזר לכדורסל. באולם שבמלון הפאר „סיזרס פאלאס" בלאס־ווגאס, התקבצו כמה אלפי סקרנים ששילמו כסף טוב כדי לראותו – והעירו בציניות: „כמה פעמים יחזור ביל לכדורסל? ממש כמו פראנק סינאטרה – הוא עושה זאת הרבה פעמים..." אבל כאותו משחק ראווה בחן את עצמו מול רג'יס תאיוס (ביקר לפני שני קייצים בארץ כאורח מכבי ת"א) וסיים את המופע עם 24 נקודות, 21 ריבאונדים, 3 אסיסטים, 5 חסימות, 2 חטיפות, 3 הטבעות ועוד מבצעים נהדרים שאיש לא מנה אותם כלל – במשך 36 דקות בין הסלים. במקביל רץ, שחה, שיחק טניס, כדורגל וגם השתעשע כפריסבי על חוף הפאסיפיק. הוא נאלץ לשנות את צורת הריצה שלו – ועתה יש לבוסטון ביל ואלטון חדש שעודנו מגדיר לעתים את חייו כ„תערובת של שמש זורחת, מוסיקה מלטפת וכדורסל טוב..."

יריביו אומרים : „נוכחותו בין הסלים היא רעה לכל מי שמנסה לשמור עליו – אבל טובה מאד לכדורסל, לליגה".

ודומה שזו ההגדרה הקולעת ביותר.

להיות במקום ה־50

זוהי שאיפתו של עמוס מנסדורף, הכשרון העולה בטניס הישראלי. כיום 87 בעולם. מבקש לנסוק במהירות למעלה – וכך להעניק לעצמו מתנת־שיחרור מצה"ל, בעוד כשנה. השבוע הוא באוסטרליה.

אבי מלר

כשאלה הבאה אפשר יהיה להשתמש כחידוני ספורט פיקנטיים: מתי וכאילו נסיבות זכתה ישראל בנצחון חשוב בטניס תודות ל...ספאגטי? התשובה: 1985. אוסטריה נגד ישראל ב"גביע דייויס". עמוס מנסדורף מתייצב נגד ברנארד פילס, מתכחש לתחזיות המוקדמות, ומבטיח את עליית ישראל לגמר האירופי. חיוך הנצחון מסתיר בטן מלאה איטריות מתובלות.

"אכלתי ספגטי ממש לפני המשחק. הרגשתי שבע וטוב. כד"כ אינני יכול לאכול לפני תחרות. אני מתרגש מדי. במשחק הראשון באוסטריה חטפתי

עמוס מנסדורף: "למדתי להתרכז במשחק ולקחת הכל 'איזי'".

משהו ב־10 ושיחקתי כ־1. וה לא הספיק לגוף, והפסדתי. הספאגטי במשחק עם פילס הציל את המצב".

עמוס מנסדורף מספר לי את האנקדוטה הקולינרית הזאת כדי לשפוך אור על נושא רציני יותר: ההתכווציות התכופות שטרדו את משחקו באחרונה וכפו עליו פרישה ממשחקים חשובים בעודם בשיאם, כמו למשל, במערכה החמישית נגד המדורג האמריקני ג'ימי אריאס באליפות הפתוחה של ארה"ב, השנה.

"לא. זה לא משבר נפשי ואין לי שום מחסום פסיכולוגי קריטי. יכול להיות שההתכווציות נוצרות מחום, נוזלים או אכילה לא נכונה. במשחק עם אריאס זה היה כיוון שלא טעמתי כלום".

המלה האחרונה – של אמא

אנחנו מחליטים להוריד את המסך על הפרק הגאסטרונומי. אבל, רק רגע, מן המטבח נשמע רשרוש רגליה של אמא מנסדורף. היא מגישה עוגה מצויינת, מעשה ידיה להתפאר של אחותו, רמה, מומחית בקטרינג. אך לאמא־מנסדורף יש גם מה לומר, אולי משום שהיא רואה עצמה צד בעניין: "שלא תעיזו", היא מזהירה את התקשורת דרכי. "לכתוב עוד פעם שעמוס סובל מתת־תזונה. מישהו כבר עשה את השטות הזאת". עמוס מהנהן: "אין כמו האוכל של אמא", הוא אומר.

בראשונה נתקלתי במנסדורף, הכשרון העולה

בשמי הטניס הישראלי, דווקא כאירוע מהסוג שרצוי, אם כי לא קל, לשכוח. זה היה ב־1981, השנה הראשונה של מנסדורף בווימבלדון. הוא הופיע בטורניר הנוער. שיחק לא רע ונוצח בידי יריב יפאני בעל נתונים נחותים משלו. ניגשתי לעמוס כדי לעודדו. "עזוב אותי בשקט, רד ממני", צרח עלי טניסאי צעיר ומתוסכל.

עמוס לא זוכר את התקרית. בוודאי. אני מנסה לנדב הסבר, משום שמאז היו לך הרבה "תיקולים" עם העתונות. "לא" – הוא מסנגר – "היחסים שלי עם העתונות היו אמנם מתוחים. אבל בעיקר משום שהרגשתי זמן רב שעתונאים שאינם מבינים דבר מסקרים טניס, מתעסקים בפרטים שאין להם מאומה עם הספורט, וגרוע מכל – כותבים, מעוותים ומסלפים כאוות־נפשם, לא מפרגנים ומעניקים לי, במקרים רבים, את ההרגשה שהם נהנים לכתוב 'תראו, תראו איך הוא איכזב אותנו'. הדוגמה הטובה ביותר שלי כיום היא נבחרת ה...כדורגל. העתונות עשתה הרבה רעש מהסיכויים, ועוד יותר רעש מהכישלון".

מיתוס ושמו: טמפרמנט

עכשיו, בפעם השניה שפגשתי את עמוס מנסדורף, יושב מולי גבר רציני, בן 20, נינוח ושליו הבורר מילותיו בקפידה ונראה בדיוק ההיפך ממי שעומד כל רגע להתפרץ כהר געש – על כתב מרחרח, שופט מהסס או קוון "עיוור". האם שינה עמוס עורו ומנסדורף תדמיתו?

"הסיפור על הטמפרמנט שלי זה מיתוס. תבדוק את רשימת הקנסות שלי במחשב העולמי ותראה שזה כלום. נכון, אני לא משחק כמו 'מת'. ובטח לא אריש על המגרש, אבל גם לא עושה דברים שגוררים עונשים. איך יכולים לכתוב שאמרתי לשופט בלוס־אנג'לס 'מאניאק' כשאיש מהמדווחים לא היה שם. ברור שיש לחץ. זהו ספורט תחרותי מאד. אינדיבידואלי, הדורש מאמץ אדיר מגיל צעיר. אז מתרגזים פה ושם ומתרסנים. גם אני התרסנתי בשנים האחרונות. גם שחר פרקיס, שנראה 'סופר־שקט' במשחק – בפנים הוא בוער. אני למדתי להתרכז במשחק ולקחת הכל 'איזי', משום שאם מתרגזים יותר מדי האדרנלין עולה לרם ותוך 5 דקות אתה סחוט."

בן שש ראה לראשונה משחק טניס – ונדלק. לפני "שלום כיתה א'" ביקש מאמא־אבא לקנות לו מחבט ולשחק בבריכה ברמת־השרון. מוקדם מדי, אמרו לו. כשהיה בן 9 נערכו בחינות למחונני טניס באוניברסיטת ת"א. הרגיש בטוח. אבל כמו באגדות יפות – נידחה. "לא קיבלו אותי ואת רקפת בנימיני. זו היתה מכה בשבילי. לראשונה מישהו אמר לי שאני לא טוב מספיק".

"רק את שלמה ושחר לא ניצחתי"

ועכשיו ה"מישהו" הזה יכול לבלוע את ההחלטה הזאת והיא לבטח תתקע לו בגרון. כשפתחו את מרכז הטניס ברמת־השרון היה עמוס בן עשר וחצי. האימון השני שלו שם היה עם שלמה צורף, מאמן הכשרונות של ישראל שהוציא מתחת ידיו את הטובים ביותר.

בן 11 עלה עמוס על מסלול אינטנסיבי. רצוף של אימונים, משחקים וטורנירים בארץ ובחו"ל – שהביאו עד כאן.

עתה הוא חייל בצה"ל וגם הטניסאי מס' 3 בישראל ("אחרי שלמה ושחר שאותם עדיין לא ניצחתי"), עם הרבה דולארים בכיס – נושא שעמוס מעדיף שלא נתעסק בו – ועם הרבה יותר שאיפות: "השנה אני בין 100 הטניסאים הטובים בעולם. אם היית אומר לי לפני שנה שעכשיו אהיה מדורג 87 בעולם – לא הייתי מאמין. עכשיו צריך להמשיך ולשאוף למעלה. כאשר אשתחרר מהצבא (בעוד שנה ורבע), ואהיה מדורג בתחום המקום ה־50, זה יהיה מעל ומעבר לחלומותי."

וכזינוק ליעד הזה, אפשר לראות את השתתפותו בסידרת התחרויות הגדולה באוסטרליה, שבה הוא עומד לפתוח בראשית השבוע הבא. הפעם אף לא יזדקק לעבור את שלב המבחן, המיון והסינון, אלא ייכנס הישר לזירה עצמה.

גזר הדין: התקף לב

יוסף שיפמן, היה המחבט מס. 1 של ישראל בטניס־שולחן ובעל השגים בינלאומיים מרשימים. ערב אחד, לאחר 48 שעות של פעילות אינטנסיבית, חש ברע והובהל לבית־החולים. מאז – החליף את השולחן הירוק בכן ציור. "ריפוי בעיסוק".

ברוריה ביגמן

"תקופה ארוכה הייתי בחרדה גבוהה. הייתי בטראומה. בהרגשה שמחר זה יקרה לי שוב. מניתי את הימים שנותרו לי כדי לחיות. היה קשה לחשוב שלא אוכל לעשן סיגריה יחד עם הקפה. הייתי עם הגב לקיר וקיבלתי על עצמי את כל הגזירות".

יוסף שיפמן – אז ועתה: חובט באליפות אירופה (למעלה), בשיא פריחתו הספורטיבית ומרוכז ביהלומיו ליד השולחן – לאחר ההתקף.

יוסי שיפמן (37), שנחשב בין 1967 ל־1976 לטניסאי־השולחן מספר 1 בישראל, גילה בלי ספק אומץ לב כאשר הסכים לחשוף עצמו לראשונה:

ב־7 ביוני אשתקד לקה בהתקף לב ונאלץ לפרוש מפעילות. באותה שנה, במדי אליצור ת"א, הוכתר אלוף ישראל בזוגות, יחד עם איריס כרמי אלופת הנשים.

16 שנים שיחק במדי הפועל פ"ת. למרות זאת, מעולם לא זכה בתואר אלוף ישראל: "כנראה שהיה לי 'באד לאק' עם זה. אבל לא לקחתי ללב..."

בכל זאת, זכה בהישגים גדולים בזירה הבינלאומית: ניצח את סגן אלוף אירופה ואלוף העולם לזוגות. דחה הצעה לחוזה מקצועני בשוודיה והעדיף להשאר בארץ ולהתמסר לעבודתו כיהלומן.

עתה הוא אומר: "13 שנה לא התאמנתי ברצינות".

אשתקד נפל קורבן לזילזול המוחלט שגילה בבריאותו – אף כי בעניין הזה נהג כמו כל ישראלי מצוי: יום אחד שיחק שלוש שעות טניס ולמחרת עוד 4 שעות. אחר כך,בערב גם הופיע בחצי־גמר גביע המדינה בטניס־שולחן. ולא הסתפק בזה: בחוצות – סעד ארוחה מלאה, "כמו בריאה".

"למחרת בבוקר התעוררתי כשגופי 'תפוס'. לא ייחסתי לכך חשיבות למרות שהיתה תחושה מוזרה בחזה. הכאב היה נסבל. יצאתי לעבודה, ובערב הלכתי לצפות בגמר גביע המדינה בטניס־שולחן. כששבתי הביתה הרגשתי 'זרוק'. היו אצלי אורחים וכמנהגי הגשתי להם טוגנים בשפע למרות שאני הרגשתי רע מאד. לא יכולתי לעמוד על הרגליים. אמרתי לאשתי: 'אני הולך לנוח'. זיעה קרה כיסתה את גופי. זה היה איתות ברור – בקשתי שיביאו אותי לבית־החולים. הערכתי כי מדובר בהתקף לב. לא ידעתי אז כמה צדקתי. מיד לאחר הא.ק.ג. הריצו אותי באלונקה. אז נתקפתי כאבים עזים בחזה ואיבדתי את ההכרה. למחרת התעוררתי אדם חדש... רק מאוחר יותר נודע לי ש'כיברוני' ב'שוק' חשמלי".

עד אז עישן "שלוש קופסאות ביום" ועסק מדי יום בטניס, טניס־שולחן וכדורגל.

מאז יצא מבית־החולים נאסר עליו, באיסור מוחלט, לעסוק בספורט. "חייבו אותי להיזהר מסיגריות כמפני אש". רק אחרי חצי שנה, כשעבר בדיקות מקיפות, התיר לו רופאו לחדש את פעילותו בספורט – אך לא בספורט תחרותי.

"עכשיו אני מרגיש שאני חוזר לעצמי. הבנתי שאוכל לחיות עם זה עוד 120 שנה. מי שאומר שספורט הוא ערובה לבריאות – טועה. זה שוחק מאד. עכשיו אני בטניס־שולחן רק בשביל ה'כייף'. משחק עם הבן אלי (10). הרופא אמר לי: "אל תעשה עצמך חולה".

ההתקף בו לקה – היה מבחינתו אות אזהרה: "עכשיו אני אחרי זה וכל מה שעושה – נעשה תחת ביקורת קפדנית. המקרה שלי צריך לשמש אור אדום לספורטאים אחרים שעברו את שנת ה־30 לחייהם ואומרים לעצמם יום־יום: לי זה לא יקרה".

מה הוא עושה עתה, במקום הליגה בטניס־שולחן? – מפתח צדדים אפורים בכישוריו האחרים שנדחקו מן הסתם לקרן זווית: החל לומר ציור ומקדיש לכך שעות רבות בשבוע. "אפשר לקרוא לזה ריפוי בעיסוק". הוא מודה.

שבוע הספורט

יוחנן פלד

דינוזאור

כך מכנים את השוודי השתקן סטיג בלומקוויסט, מטובי נהגי ה„ראלי" בעולם, מנצח 1984, סגן אלוף 1985, החותר להחזיר אליו את הכתר, בשנה הבאה.

סטיג בלומקוויסט, אלוף העולם במירוצי „ראלי" ב־1984, שהביא את מכונית ה„אאודי" שלו – למרות נחיתותה מול שאר המתחרות – למקום השני באליפות השנה, הוא אחד הקשישים המהוללים בספורט ה„ראלי". בגיל 40, הודיע בלומקוויסט לא מכבר כי בשנה הבאה יתחרה ב„פורד" החדשה והמרהיבה RS200, כנראה במטרה לזכות שוב באליפות העולם.

כנראה – משום שמניעיו של הנהג השוודי המצויין, הם אכן נושא לניחושים והוא מקמץ במלים. בעוד מירוצי „הראלי" נעשים יותר ויותר דומים לעולם האגדות של „פורמולה 1", מכנים את בלומקוויסט „דינוזאור". מעין יצור מגזע שאבד.

הוא בורח מפירסום, איננו נוהג לשוחח עם עתונאים. אם היה עליו לחיות על מיץ גזר ודייאטה עתירת סיבים, או להסביר מה מריץ אותו לפסיכיאטר הצמוד של צוותו – יש להניח שהיה עוזב הכל ונוהג במכוניתו הפרטית. בלומקוויסט איננו הכוכב הזוהר מאגדות המירוצים. הוא שמנמן ומקריח, נראה מרושל גם בחליפה. על פניו לרוב, ארשת נכאים. סיוט לכל יחצ"ן. כאשר כבר מוכן להשמיע את דבריו – הם מצטיינים בתמציתיות. למרות שהוא כיום אחד הנהגים הטובים ביותר – אם לא הטוב מכולם – העתונאים מניחים לו.

הוא טוען ששתיקתו היא רק טכסיס: „אם אינך אומר דבר – אינך מסתבך בצרות". ויש חכמה בסייג הזה. בעבר לא שש לדבר אנגלית, כיוון ששליטתו בה היתה מוגבלת. גרמנית אהב עוד פחות. קולו הגבוה והמפוזם העניק לו חותם של „בחור כפרי". הסתגרותו איננה מצטמצמת רק לתחומי התקשורת. לעתים הוא מסרב לדבר גם עם חברי צוותו, בעיקר כשנדמה לו שאינם לוקחים אותו ברצינות במה שקשור בצד הטכני של המכונית. כאשר הוא זועם, יש לו מנהג מרגיז לאחר לכל פגישה, לבוא ממש ברקה האחרונה – ואז הוא נהנה הנאה ילדותית לראות כיצד כולם מתעצבנים...

אך דבר אחד בטוח: סטיג בלומקוויסט אוהב לנהוג! אם לא היה עוסק ב„ראלי" – לבטח היה משתתף במירוצי מסלול. הוא ממש מאושר ליד ההגה, מרגיש „כמו בבית". בעיקר בנהיגה על אבני־חצץ שטופות גשם. הוא מעריץ את ה„ראלי" שאינם מחייבים אימונים מוקדמים – ואלה בדיוק התנאים של רוב המירוצים מסוג זה הנערכים בבריטניה, המדינה השניה אחרי שוודיה מולדתו, בה הוא אוהב לנהוג.

זילזול בחוקי הפיסיקה

כשנות ה־70 זכה בכבוד ובהערצה של אלפי בריטים. אני זוכר אותו היטב כאשר „זרק" לכל עבר את ה„סאאב 96" שלו, תוך זילזול מוחלט בחוקי הפיסיקה וכוח הכובד. תודות לטכניקה זאת זכה באליפות הראשונה שלו ב„ראלי" הלאומי הבריטי, שנתיים בלבד לאחר שהחל לתחר בבריטניה (1979).

השנים הראשונות בהן בילה ליד הגה ה„סאאב" – למרות שהיקנו לו אוהדים ומעריצים רבים – כמעט הרסו את עתידו. הצוות הקטן שלו היה מאושר בחלקו ולא נשא עיניו לגדולות. אילמלא פרש הצוות הזה מהמירוצים ב־1980 – היה בלומקוויסט ממשיך עמו עד לפרישתו שלו.

הוא מעיד על עצמו כעצלן מלידה. החיים הקלים שבילה עם צוות „סאאב" עוד חיזקו בו את העצלנות. ב„ראלי" השוודי של 78' נהג ב„לנצ'יה סטראטוס" ואז למד לדעת מהי נהיגה במכונית „ראלי" אמיתית.

לאחר פרישת צוות „סאאב" נאלץ „למכור" עצמו – הירפק על דלתותיהם של מנהלי צוותים במטרה לשכנעם שהוא הנהג שהם מחפשים. למזלו, פנתה אליו „טאלבו" והציעה לו מקום בצותה – ובעזרת צוות זה עתיד היה בלומקוויסט לזכות באליפות העולם ליצרנים ב־81'. התפקיד שמילא בנצחון זה, נוסף למקום השלישי שתפס בסיבוב הבריטי של המירוצים, עודדו את „אאודי" לפנות אליו ולהציע לו לנהוג ב„קוואטרו" ב־1982. וכאן נתגלה שהוא ממש נולד ל„אאודי קוואטרו", הגדולה, המסורבלת.

טכניקת העצירה שלו, ברגל שמאל – שיטה בה הוא לוחץ על הבלם ברגל אחת ובו־זמנית מאיץ ברגל האחרת, כדי „לזרוק" החוצה את זנב המכונית בפנייה בעיקולים – טכניקה זאת התאימה לתכונות הניהוג של ה„אאודי". בלומקוויסט השתמש בה עוד לפני שראה את ה„קוואטרו" ותירגל בה הרבה עד שהפכה לטבע השני שלו – עד שמומחה־עצמות פסק כי פלג גופו העליון התעקם כדי להתאים עצמו לפעולה לא־טבעית זו! לראותו נוהג ב„קוואטרו", זו חוויה מלהיבה לא פחות ממעלליו ב„סאאב" הישנה.

הוא נזקק לזמן כדי לרכוש את אמונה של הנהלת צוות „אאודי". במהלך 82' חי תחת איום תמידי כי יצטווה לסיים מאחורי עמיתו לצוות, האנו מיקולה ש„אאודי" ייעדה אותו לאליפות של אותה שנה. למרות שחתם ללא היסוס על החוזה עם „אאודי" ורק ב„ראלי" הארגנטיני קיבל הוראות מפורשות בעניין הזה – אין ספק כי עונת המירוצים 1982 היתה מתסכלת וב־1983 התברר כי ה„קוואטרו" נופלת בכוחה מה„לנצ'יה".

שנה קשה

אשתקד התברר כי שנות ההתמסרות הארוכות הללו נשאו פרי. כישוריו ומיומנותו חברו עם מכונה טובה ביותר – והוא הצדיק איפוא את הנאמנות שזיכוהו אוהדיו הרבים. העונה, למרות עלייתן בזירה של ה„כפילות" החדשות של „פז'ו 205", שקטפו כמעט את כל הנצחונות – בלומקוויסט רחוק מבזיונות. יש לקוות שה„פורד" החדשה תגשים את התקוות שתולים בה. בלומקוויסט הוכיח חד־משמעית שגם אם הוא מתקשה להסתגל לשינויים המהירים בדימויו של נהג ה„ראלי" המודרני, ביכולתו להתגבר על טכנולוגית־המכוניות המשתנה במהירות.

שנת 1986 לא תהיה קלה. „אאודי" נמצאת אולי בירידה, אך „פז'ו" עדיין רצה „חזק". „לנצ'יה" חוזרת לזירה עם מכונית חדשה, „אוסטין רובר" נכנסת עם ה„מטרו". אם יזכה בלומקוויסט שוב – לא יהיה אלוף פופולארי ממנו. כי לקהל יש כנראה חולשה לדינוזאורים.

בגירסה שתוכשר למירוץ, מכוניתו של בלומקוויסט בשנה הבאה, RS 200, תהיה בעלת מנוע 1800 סמ"ק, 400 כוח־סוס עם מגדש אויר שיורכב מאחור.

מנוע זה, אפילו בדגם של 250 כ"ס שנועד לכביש רגיל, מסוגל „לסחוב" את המכונית ל־100 קמ"ש תוך פחות מ־6 שניות ולהגיע למהירות מירבית של 240 קמ"ש. ככל מכוניות המירוץ המודרניות, מיבנה המרכב של ה„פורד" החדשה מבוסס על חומרים עתירי־טכנולוגיה מסיב פחם – שמעניקים לה צירוף של חוזק וקלות. תכונה נוספת למכונית זו: בלחיצת כפתור היא עוברת מהינע של שני גלגלים להינע על ארבעה. ההינע על שניים נותן לה יתר מהירות על אספלט. הינע על ארבעה גלגלים – מהירויות גבוהות בדרכים לא סלולות.

במבחנים, פיתחה RS 200 מהירות בהינע של ארבעה גלגלים בכל הנסיבות. כאשר הכוח נמסר דרך שני הגלגלים האחוריים בלבד, היה קשה להשתלט עליה.

עד כה הופיעה ה־RS 200 בתחרות פומבית אחת – ב„ראלי" שנערך לא מכבר בלינספרניי, וזכתה בו.

וזה סימן לטובה!

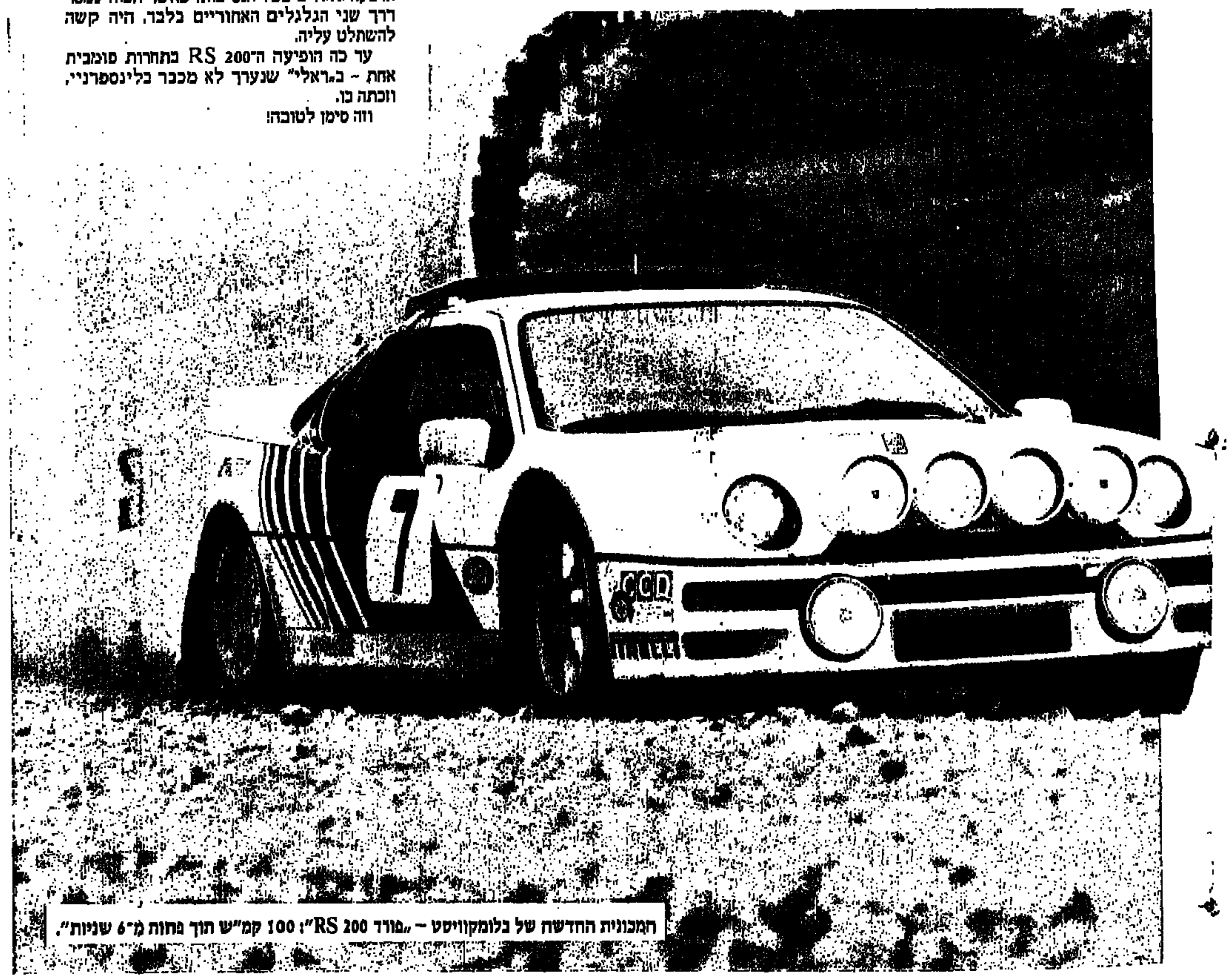

המכונית החדשה של בלומקוויסט – „פורד RS 200": 100 קמ"ש תוך פחות מ־6 שניות".

הכן את הוידאו שלך לחורף!

ערבי חורף ארוכים קרבים ובאים.
התכונן לקראתם.
הצטרף עוד היום ל„אימפריה של קולנוע" רשת ספריות הוידאו הגדולה ביותר בארץ, ותוכל ליהנות מחורף של קולנוע משובח.

ובקרוב בספריות האימפריה:

רשימה ארוכה של להיטים עתירי כוכבים ופרסים: „האימפריה מכה שנית", „התנ"ך", „פון ראיין אקספרס", „צלילי המוסיקה", „להיות שם", „איש קטן גדול", „בעקבות האוצר הרומנטי" ועוד.

שים לבן
בספריות האימפריה
גם סרטי WARNER
ו־COLUMBIA

אימפריה של קולנוע
הרשת הגדולה
לספריות ולסרטי וידאו
VHS ו־BETA

סניף ירושלים: לונץ 10, טל. 02-245283
סניף תל־אביב: פרישמן 50, טל. 03-246183/4
סניף חיפה: התסתדרות 19, טל. 04-729385
סניף באר־שבע: החלוץ 114, טל. 057-77947

ספריות „אימפריה של קולנוע" ברחבי הארץ:
תל־אביב: בית אמפא, דיזנגוף 128; בית אמפא, דרך פ"ת 116; כלבו שלום, אחד העם 9 • רמת־גן: „בורסה סטור", בורסת היהלומים, בית מכבי • חיפה: בית אמפא, שבתאי לוי 25; שד' ההסתדרות 19, מפרץ ארלוזורוב 9 • ירושלים: בית סאוין, לונץ 10 • רחובות: בוימין 4 • לוד: רבי עקיבא 9 • אילת: הכנסת, מרכז מסחרי מרין • באר־שבע: החלוץ 114 • קרית־מלאכי: רש"י 12 • ערד: מרכז מסחרי.

ספריות „אימפריה של קולנוע" בעק"ם:
תל־אביב־יפו: אבן־גבירול 124; שד' ירושלים 8 • חיפה: פרץ 32 • ירושלים: יפו 234 • ראשל"צ: הרצל 32 • גבעתיים: כורזין 102 • נתניה: אחד־העם 16 • פ"ת: ארלוזורוב 92 • חדרה: הרברט סמואל 91 • בית־שאן: שאול המלך 58 • קרית מוצקין: שד' בן־גוריון 84 • קרית־שמונה: שד' תל־חי • צפת: עליה ב' 4 • עפולה: יהושע 2 • טבריה: מרכז מסחרי חדש • מבשרת ציון: מרכז מסחרי • דימונה: שד' גולדה מאיר • קרית־גת: חריסון 49 • אשקלון: המרכז העתיקה • באר־שבע: רח' קרנבי • נהריה: לוחמי הגיטאות 9.

ספריות „אימפריה של קולנוע" בקו־אופ דן־השרון:
תל־אביב: בבלי 15; אבן־גבירול 30; היפר קו־אופ, גיבורי ישראל 63; לה גרדיה 78; ברודצקי 43; אחימאיר 35; אופנהיימר 11; פנקס 50 • רמת־גן: היפר קו־אופ רמת, ביאליק 97 • גבעתיים: ויצמן 20; היפר קו־אופ בית היהלומים, כורזין 1 • ראשל"צ: ברניצקי 15; רבוטינסקי 65 • בת־ים: עוזיאל 5; שד' העצמאות 65 • פ"ת: הרצל 20 • באר־שבע: היפר קו־אופ לב הנגב, דרך חברון • חדרה: היפר קו־אופ לב השומרון, איזור התעשיה •

רמלה: שד' הרצל 45 • כפר־סבא: וייצמן 76 • אשדוד: רוגוזין 25 • נתניה: היפר קו־אופ לב נתניה, הרב קוק 15 • קריאות: לוי אשכול 56 • אור יהודה, חנכה 128 • יבנה: הדרור 23 • אופקים: רח' הרצל • חולון: נאות רחל, רח' אילת 34.

ספריות „אימפריה של קולנוע" ברשת השופרסל:
ירושלים: רמת אשכול, רח' פארן גילה, מרכז מסחרי הר קרית־יובל, מרכז מסחרי • חיפה: נווה שאנן, רח' מגדלי • הוד השרון: מרכז מסחרי, הבנים 12 • רמת השרון: סוקולוב 49.

ספריות „אימפריה של קולנוע" בקו־אופ ירושלים:
כפר זתיה, שד' הרצל גבעת אותים, שד' ש"י עגנון.

ספריות „אימפריה של קולנוע" בקו־אופ הרצליה:
בן־גוריון 2, פינת בר־אילן בן־גוריון 56.

מבצע 5 סרטים חינם!
למביא תלוש זה. *
* לנרשמים עד 30.11.85 – 5 סרטים נוספים חינם, על כל מנוי מלא!

לאימפריה אין מתחרים בספריות ובסרטים.

וימר טמיר כהן (יעקבסון)

אלי אלבג, 16, מבת־ים „משתולל" על אופני הבי.אמ.אכס. שלו טוב יותר מכל ישראלי אחר, ללא יד מכוונת ובלי מאמן. לומד הכל מוידיאו ושבועונים.

ברוריה ביגמן

אינני יודעת איך אתם – אבל כשאני רק מתחילה לרכוב על אופני, כבר חושבת איך לסיים את הנסיעה בשלום וללא פגע.

אבל אלי אלבג (16) מבת־ים, נדבק ב„חיידק" ה־בי.אמ.אכס – אופני הספורט קלי־המשקל, שאינם מיועדים כדי לרכוב ל„סופר", אלא כדי לבצע עליהם תעלולים נועזים באופן בלתי רגיל, תוך הפגנת שליטה ומיומנות, שווי־משקל, ריחוף באויר וקפיצות למרחקים מרהימים.

השגעון לגלגלים דבק באלי אלבג, תלמיד י"א במגמת חשמל בתיכון „שבח" בתל־אביב, עוד בטרם למד קרוא וכתוב. „יש לנו בבית כמה מכוניות מירוץ. אחת מהן השתתפה במירוצים באשקלון. אני ואחי הבוגר משפצים ומכינים אותה לתחרויות. היא אצלנו כ'סטנדרבי' לכל מירוץ. מאחר שאינני רשאי עדיין לנהוג, לא נותרה לי ברירה אלא להתמקד באופניים".

לא מכבר זכה בתואר אלוף הנוער של ישראל בפעלולים – קפיצות והרמת גלגלים באויר.

ומה עשה בשביל זה? – הרים גלגל, הגיע ליציבות על גלגל אחד, הקפיץ אופניו לצדדים והשתעשע באויר, כאילו בריחוף.

כדי להגיע למיומנות גבוהה הוא זקוק לשעות אימון רבות, חמש בי־ום(!). „העסק הזה מחייב כוח פיזי רב לפעלולים או לרכיבה בחולות. בתרגילים המסוכנים ביותר, אני ממש אטום לנעשה סביבי ומתרכז רק באופניים".

עד כמה הוא אוהב את אופניו ועיסוקו, יעידו הרצון החזק והלהט שהוא מגלה לספורט חדש זה (לפחות חדש בישראל) ולזמן הרב שמוכן להשקיע באימונים. למעשה הוא חייב לדאוג לכל פרט – גם למסלול או לשטח אימונים מתאים. „יחד עם כמה מחברי, משוגעים לענין כמוני, בנינו 'ראמפה' מעץ, בגובה שני מטר וברוחב מטר וחצי – ושם התאמנו – עד שהשכנים התלוננו, איימו לפנות לעיריה, תבעו שנסלק את המיטרד. בכאב לב גדול פירקנו את ה'ראמפה' והשלכנו את העצים. עכשיו אני מתאמן על כביש".

עונת האימונים שלו רצופה. אין חופשות, אין פגרות, אין לו מאמן. כל מה שיודע – למד מתוך קריאה בחוברות מקצועיות מחו"ל, אותן הוא רוכש בהתמדה, מדי שבוע. גם צופה בסרטי וידאו, חוזר ועוקב אחר כל תרגיל חדש, ואחר כך – מנסה אותו בעצמו.

„אני 'משוגע' לבי.אמ.אכס", הוא מכריז. מודע ומוכן לסכנות שעיסוקו תובע. „אילמלא מגיני ידיים ורגליים או קסדה לראש – כל נפילה פירושה חבלה, אפילו רצינית מאר. הלבוש המלא מזכיר מין יצור מהחלל – אבל אסור ומסוכן בלעדיו. פציעה, מחייבת לעתים תפרים – ואז 'מתקרקעים' לכמה ימים טובים. מאחר שאני מרבה ליפול, מלגלגים עלי הורי, שאני נראה כמו תינוק בן שנה, שנופל כל כך הרבה כשלומד ללכת..."

רוב האימונים הוא עורך בחולות בת־ים. „אני אוהב את החוף, את הצמיחה. המסלול קשה ומתיש – אבל אינני מוכן לוותר עליו. הורי אפילו לא יודעים מה אני עושה באימונים האלה. אילו ידעו!... הם חוששים שהלימודים ייפגעו כתוצאה מה'שגעון' הזה. יחד עם זאת הם מעריפים שאשקיע מרץ וזמן באופניים, במקום להתרועע עם פרחחים ברחובות".

„בארה"ב, אנגליה וסקנדינאוויה – הוא אומר – הבי.אמ.אכס. זה ספורט רציני מאד. מתקיימות שם תחרויות גדולות והמשתתפים מאומצים כידי חברות מסחריות ענקיות. זו כבר התחלה של מקצוענות מהסוג המוכר בענפים אחרים. לפי שעה הפרסים הכספיים אינם גבוהים. רק 100 ליש"ט, כפרס עידוד. אבל יש כבר אלוף עולם, האמריקני פיאולה, 'אליל הרוכבים'. כולם מנסים לחקות תעלוליו. החלום שלי: להשתתף באחת התחרויות הללו. לראות את כל המקצוענים שמכיר מהעתונים, בגודל טבעי, כבצעים אמיתיים".

כמה שיותר קל – יותר טוב

אופני ה־בי.אמ.אכס. נבנו במיוחד כדי לבצע קפיצות ותעלולים („טריקים"), בהם מפגין הרוכב שליטה מירבית על אופניו.

מה ניתן לבצע על הבי.אמ.אכס ? – כמעט כל מה שעולה על הדעת: קפיצות, סיבובים על קירות, רכיבה על גלגל אחורי.

המשקל המירבי של האופניים 6 ק"ג – וככל שמשקלם קטן יותר – הביצועים נקיים יותר. הגלגלים רחבים ועבים, כדי לבלום את החבטות שנגרמות בעקבות התרגילים. הדוושות בנויות מציר אחד יצוק. המעצורים – רק מעצור־יד.

מחיר אופני בי.אמ.אכס מקצועיים – כ־300 דולר.

בארץ עוסקים בספורט זה, כמה מאות בני נוער, שאינם מאוגדים עדיין באירגון כלשהו.